SBÍRKA KAPESNÍCH PARTITUR

Svazek 32

LEOŠ JANÁČEK

MLÁDÍ

Suita pro dechové nástroje

VYDÁVÁ HUDEBNÍ MATICE UMĚLECKÉ BESEDY V PRAZE

LEOŠ JANÁČEK

MLÁDÍ

Suita pro flétnu (pikolu), hoboj, klarinet, lesní roh, fagot a klarinet basový

(1924)

2. revidované vydání

PRAHA 1947 - HUDEBNÍ MATICE UMĚLECKÉ BESEDY (341)

I. ALLEGRO. - II. ANDANTE SOSTENUTO. - III. VIVACE
IV. ALLEGRO ANIMATO.

Trvá asi 16 minut.

Sextet „Mládí" zajímá vznikově tím, že jej Leoš Janáček napsal v měsíci své sedmdesátky, v červenci r. 1924, pojav jej jako výraz svých vzpomínek na dávnou dobu, kterou prožíval jako mladičký fundatista v Králové kláštěře na Starém Brně (1865—1874). Byl těmi vzpomínkami velmi živě zaujat, když z jara roku 1924 shledával autobiografická data pro své životopisce a láskyplně si oživil půvab let, kdy jako jeden z „modráčků", jak byli fundatisté starobrněnského kláštera zváni pro svůj světle modrý, bíle lemovaný stejnokroj, tropil různé rozpustilosti a hlavně také muzikantské šprýmy, které často pozlobily i milovaného ředitele klášterního kůru Pavla Křížkovského.

Z nálad tohoto bujného, chlapecky bezstarostného mládí vyrostl nejprve — 19. května 1924 — bizarně zábavný *Pochod Modráčků* (na jeho rukopis poznamenal Janáček pod titul: „Výskají si zpěváci z Králové kláštera. Jsou modří jak modráčci") a poté v červenci sextet *Mládí*, v němž Janáček nejen do třetí věty převzal thematické jádro z „Pochodu Modráčků", ale jejž i jinak napojil oněmi náladami, ať již jeho hudba bujně dovádí nebo se — jako zvláště v druhé větě — vzpomínkově zasnívá. („Pochod Modráčků", jehož rukopis věnoval Janáček svému stálému, spolehlivému opisovači Václavu Sedláčkovi, flétistovi v orchestru Národního divadla v Brně, byl otištěn v brněnském časopise „Hudební besídka", IV., str. 121—127.)

Partitura „Mládí" neměla hned ve všem ten vzhled, jaký má ve znění, v němž je od začátku prováděna. Janáček, zaujat nezvyklým úkolem skladby pro čistě dechové nástroje, napsal v ní leccos, co nebylo dobře hratelné nebo co při hraní neodpovídalo plně jeho zvukové či pohybové představě. Poznal to, když se pilně účastnil zkoušek na první provedení díla v Brně, a na podkladě slyšeného i se zřetelem na poznámky jednotlivých hráčů leccos v jejich partech pak pozměnil (závěr třetí věty upravil při tom nově i skladebně). Tak dostal sextet tvar konečný, v němž byl po prvé proveden na koncertě, jejž k oslavě Janáčkovy sedmdesátky pořádala konservatoř hudby v Brně dne 21. října 1924 v sále tamního Besedního domu. Skladbu hráli profesoři ústavu Josef Bok (flétna a pikola), Matěj Wagner (hoboj), Stanislav Krtička (klarinet), František Janský (lesní roh) a dále František Bříza (fagot) a Karel Pavelka (basový klarinet), vesměs také členové orchestru Národního divadla v Brně. V Praze bylo pak dílo prvně provedeno na novinkovém koncertě Hudební matice, věnovaném výlučně skladbám Janáčkovým, jenž se konal dne 23. listopadu 1924 v Městském divadle na Král. Vinohradech. Tentokráte provedli sextet členové České filharmonie Gustav Nespory (flétna), Josef Drechsler (pikola). Alois Štancl (hoboj), Artur Holas (klarinet), Oldřich Seliger (lesní roh), Eduard Anderle (fagot) a Josef Pech (basový klarinet). Sextet došel pak brzy živé pozornosti také v cizině.

Hudební matice Umělecké besedy v Praze vydala partituru a hlasy „Mládí", jakož i dvouruční klavírní úpravu Břetislava Bakaly po prvé roku 1925. Mezi zněním tištěné partitury a tištěných hlasů byl však podstatný rozdíl, jak k němu vedla zásada tehdejšího vydavatele Otakara Nebušky, že partitura má býti obrazem díla, jak vyšlo v konečném znění z představy skladatelovy, kdežto hlasy, sloužící praktické potřebě reprodukční, mají býti co možná nejpodrobněji vybaveny po stránce přednesové, hlavně pohybové a silové. Partitura byla proto tehdy vytištěna podle opisu Václava Sedláčka, provedeného v Janáčkových intencích po zkušenostech z prvního provedení brněnského (původní Janáčkův zápis partitury není znám), s tím však rozdílem, že z vůle vydavatelovy, přihlížející k prvému provedení pražskému, se od původní předlohy odchylovala v předpisech pohybových a to tak, že některá slovná a všechna číselná (metronomická) označení byla v ní nahrazena novými a číselná přidána i všude tam, kde původně nebyla. Naproti tomu hlasy

byly vydány sice s týmiž předpisy pohybovými (stejně jako klavírní úprava), ale při tom s novým, velmi podrobným označkováním přednesovým, které rovněž podle prvního pražského provedení zanesl tužkou do předlohového opisu partitury flétista Nesporý, jenž vedl jeho studium.

Nové vydání ve Sbírce kapesních partitur vychází ze stejné zásady, jaká byla v tisku partitury uplatněna při prvním jejím vydání, s tím však rozdílem, že v pohybových předpisech respektuje na prvém místě původní Janáčkovy údaje ze Sedláčkova opisu a všechno, co v nich bylo v prvním vydání změněno nebo k nim přidáno, má označeno uzávorkováním. První z těchto údajů zachovává jako obraz vlastní představy skladatelovy, zajímavé i když snad ne všady přesně vyjádřené (ačkoliv na př. označení *Moderato* na začátku druhé věty zdá se onu představu lépe vystihovati, než zaměněné *Andante sostenuto*), druhou skupinu údajů podržuje proto, že byla otištěna za skladatelova života a tedy patrně s jeho souhlasem.*) Jinak v místech, v nichž to bylo žádoucí, je nové vydání podle tištěných hlasů doplněno několika znaménky silovými, která pro odlišení jsou rovněž označena uzávorkováním, a dále jsou v něm opraveny tiskové chyby a vypuštěna přebytečná znaménka posuvná, jako vždy u Janáčka i zde v původním znění velmi častá.

Některá objasnění k tomu, jak dospělo dílo ke své konečné podobě, poskytli mi ochotně pp. profesoři Josef Bok a Stanislav Krtička, jimž zde za to vzdávám dík, stejně jako příteli dr. Václavu Smetáčkovi za přispění při revisi partitury.

V Praze v lednu 1945. *O. Š.*

---

*) Že zde nejde o údaje neměnné, dokazuje pozdější provedení Pražským dechovým kvintetem, nemálo vžité a dokonce ustálené nahráním na gramofonové desky (značky Esta č. 7125-6 v obsazení Rudolf Hertl, dr. Václav Smetáček, Vladimír Říha, Otakar Procházka a Karel Bidlo za součinnosti s V. Kotasem u basklarinetu). Pro srovnání podávám zde i výčet oněch metronomických čísel, v nichž je provedení Pražským dechovým kvintetem odlišné od oněch v prvním vydání partitury:

Věta I.
V taktu 34. a 111. (Meno mosso) ♪ = 80.
„ „ 59. (Un poco piu mosso) ♩ = 184.
„ „ 103. (Meno mosso) ♩ = 76.
„ „ 115. (Allegro) ♩ = 184.
„ „ 133. (Poco piu mosso) ♩ = 192.
„ „ 163. (Presto) 𝅗𝅥 = 100.

Věta II.
V taktu 1., 44., 74. a 100 ♩ = 60.
„ „ 49 (Piu mosso) 𝅗𝅥 = 104.
„ „ 90. (Meno mosso) 𝅗𝅥 = 92.

Věta III.
V taktu 1. a 82. (Allegro - Tempo I.) ♩ = 176.
„ „ 58. a 103. (Meno mosso) ♩ = 96.
„ „ 127. (Piu mosso) ♩ = 144.

Věta IV.
V taktu 1. (Con moto) ♩. = 144.
„ „ 23. (Un poco meno mosso) ♩. = 76.
„ „ 93. (Allegro) ♩. = 120.
„ „ 123. (Meno mosso) ♪. = 84.
„ „ 142. (Tempo I.) ♩. = 66.
„ „ 175. (Un poco meno mosso) ♩. = 92.
„ „ 200. (Presto) ♩. = 120.
„ „ 228. (Prestissimo) ♩. = 144.

Сюиту „ЮНОСТЬ“ выдающийся моравский композитор ЛЕОШ ЯНАЧЕК (1854—1928) написал в июле 1924 г. т - е как раз тогда, когда ему исполнилось 70 лет. Сюита эта является отображением далеких лет юности, когда Яначек, как молодой хорист Кралова монастыря в Старом Брне (1865—1874 г), в месте со своими товарищами хористами проделывал всевозможные шалости и музыкальные шутки. Вся Сюита наполнена буйными, мальчишески беспечными настроениями перемежающимися, как во второй части, мечтательным погружением в воспоминание далекого прошлого.

Сюита впервые была исполнена на концерте к 70 летию Яначека, государственной консерватории в Брне 21. X. 1924 г. Партитура, голоса и клавир издана Hudební matice Umělecké besedy в 1925 г. Настоящее, второе издание, сделано согласно исправлений при первом исполнении в Брне одобренных автором.

О. Ш.

It is good to know the striking fact that *Leoš Janáček* (1854—1928) the great Moravian composer, wrote his suite "Youth" in July 1924, when he was eighty. He was inspired by happy memories of his early days passed within the walls of the Royal Clerical College at Brno (1865—1874) where as young chorister and student he contributed along with the other boys to a lot of mischief and musical jokes. The suite "Youth" is full of that wild, boyish and careless mood, variing from extreme gaiety to melancholic dreaming, as in the second movement.

The first performance of the suite took place at Brno, on 21st October 1924, to celebrate Janáček's seventieth birthday; the concert was arranged by the State Conservatoire of Music. The Hudební Matice Umělecké Besedy published the score, parts and a piano reduction of the suite for the first time in 1925. This new, second edition of the score has been revised to match the copy rewritten under the guidance of the composer after the first performance of the work at Brno, but not in accordance with the original manuscript.

O. Š.

Suite „La Jeunesse" est fort intéressante par son origine; elle était écrite par le célèbre compositeur moravien *Leoš Janáček* (1854—1928) en juillet, le mois du soixante-dixième anniversaire de sa naissance. Par sa conception c'est une expression des souvenirs passés de sa jeunesse, lorsqu'il a vécu comme un jeune fondatiste à l'abbaye de la Reine à Staré Brno (1865—1874), et pendant laquelle il avait provoqué tant des gaminades et surtout des farces musicales. Suite „La jeunesse" est rassasiée abondément par les dispositions d'humeur d'une exubérante et insouciante jeunesse puérile, soit par une musique gaie et vive, soit — espécialement dans le deuxième mouvement — par la rêverie souvenante.

La suite avait eu sa première au concert solenel donné à l'occasion du soixante-dixième anniversaire de la naissance de Janáček au conservatoire de l'État à Brno, le 21 Octobre 1924. Partition, parties et réduction pour piano à 2ms de cette oeuvre étaient édits pour la première fois chez Hudební Matice Umělecké Besedy à Prague en 1925. A l'occasion de la deuxième édition, la partition était soumise à une révision détaillée d'après une copie des parties révues par le compositeur seul, qu'il avait faite en utilisant l'expérience de la première réproduction à Brno.

O. Š.

La suite „Gioventú" presenta interesse per il fatto che fu scritta dall'eccellente compositore moravo *Leoš Janáček* (1854—1928) all'etá di 70 anni, nel luglio 1924. La concepí come espressione musicale dei suoi ricordi di quel tempo remoto che egli passó come giovine prebendario nel convento regale di „Staré Brno" (negli anni 1865—74), dove insieme ai suoi coetanei compí varie birichinate e sopratutto delle buffonate musicali. La suite „Gioventú" é piena di questo spirito esuberante e giovanilmente spiritoso, sia ehe la sua musica proceda gioiosamente, sia che — come avviene specialmente nel secondo tempo — risuoni di rimembranze.

La suite fu eseguita per la prima volta nel concerto che fu dato in onore del settantesimo compleanno di Janáček al Conservatorio statale di Brno, il 21 ottobre 1924. La partitura, le voci e la riduzione per pianoforte a due mani furono edite per la prima volta nel 1925 dalla Fondazione musicale del Circolo artistico di Praga. Per la seconda edizione fu riveduta la partitura secondo la copia, redatta in base agli intendimenti dell'autore dopo le esperienze della prima esecuzione a Brno.

O. Š.

MLÁDÍ.

I.

Leos Janaček.
(4.VII.1854 - 12.VIII.1928)

Andante. ♪. = 128
(Allegro. ♪. = 144)

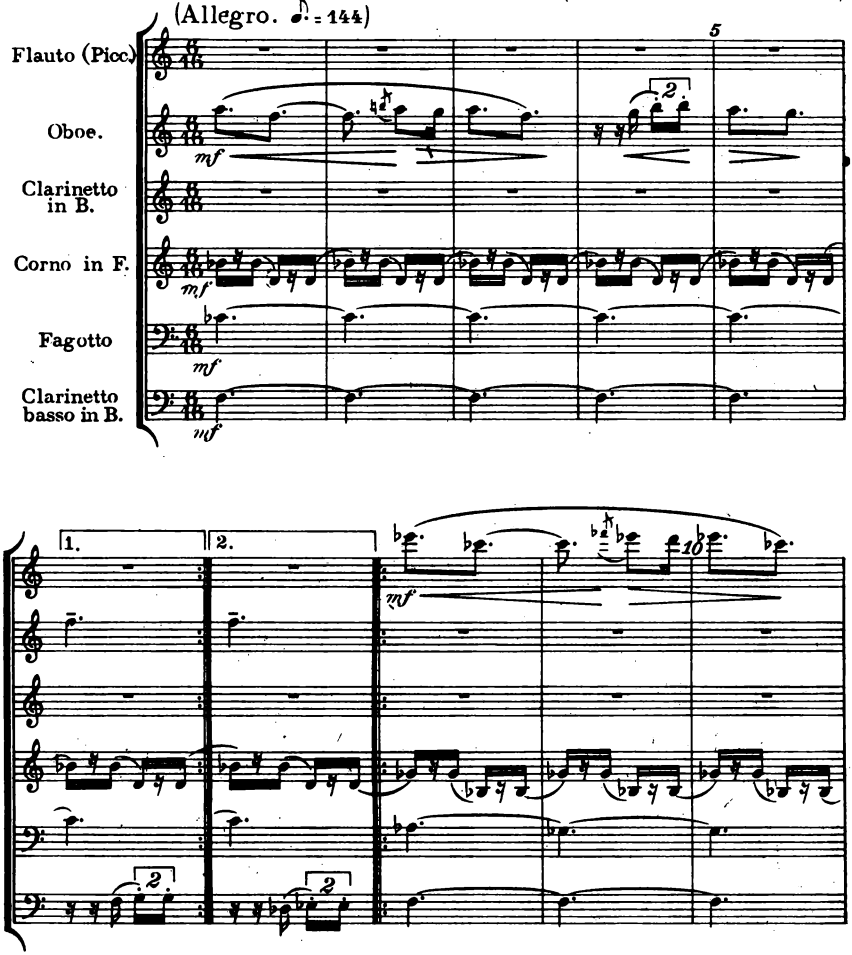

Copyright 1925 by Hudební Matice, Praha. H.M.341 Všechna práva vyhrazena.

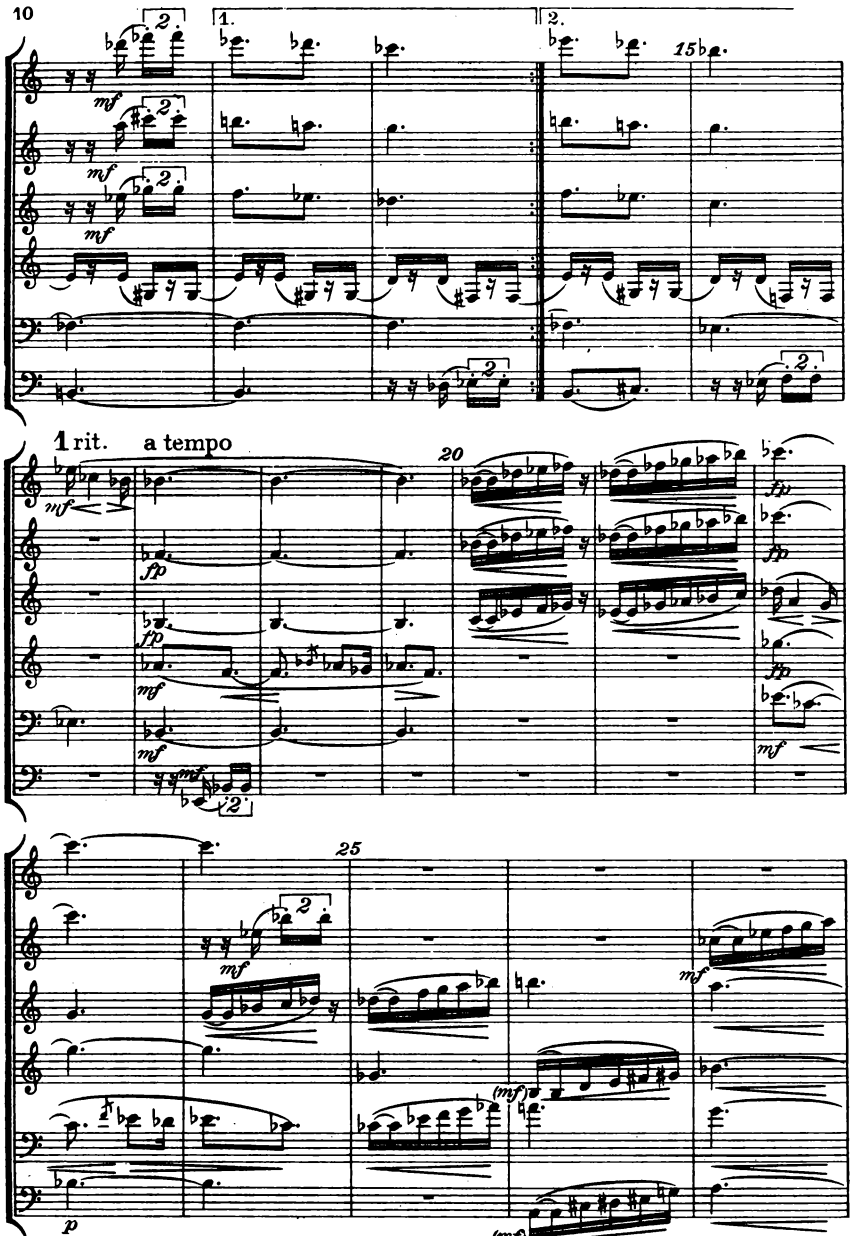
1.
2.
15
1 rit. a tempo
20
25

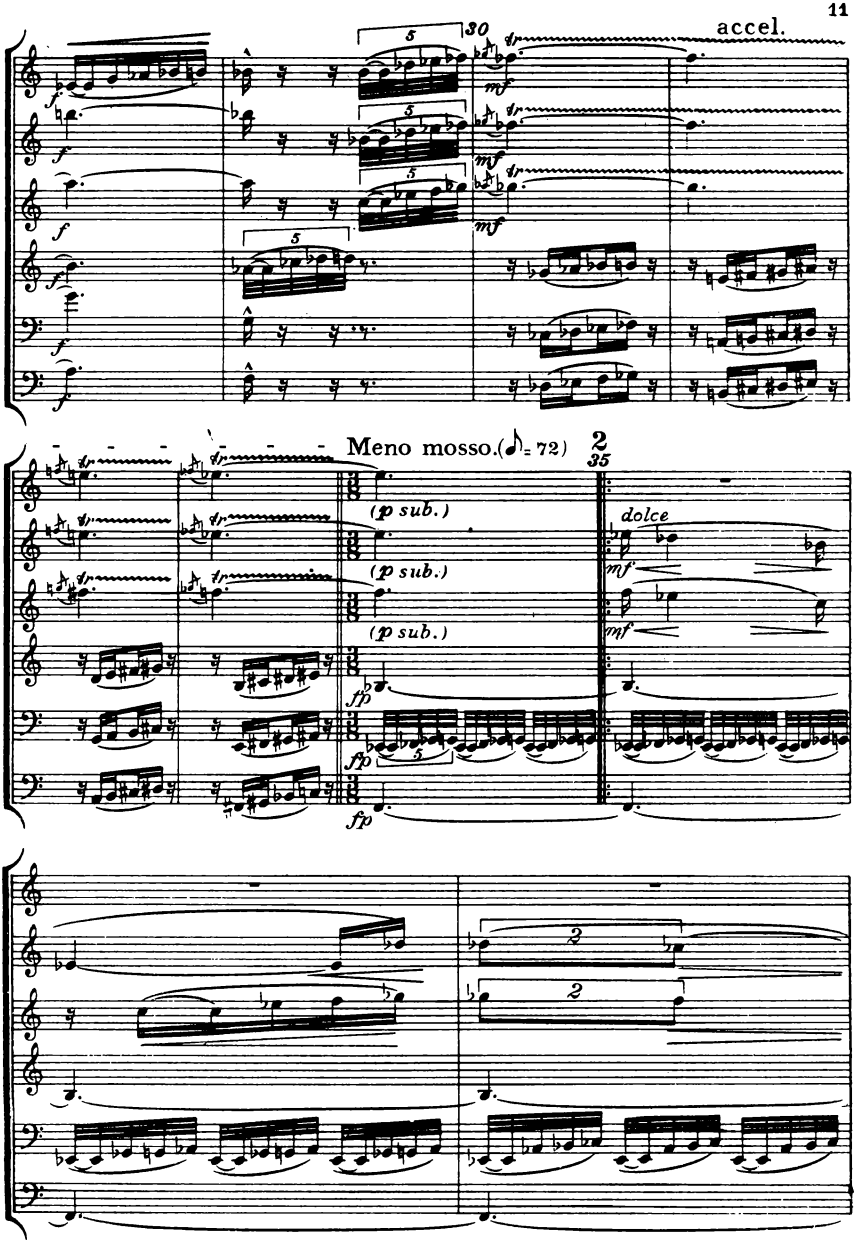
accel.
Meno mosso.(♪= 72)
dolce

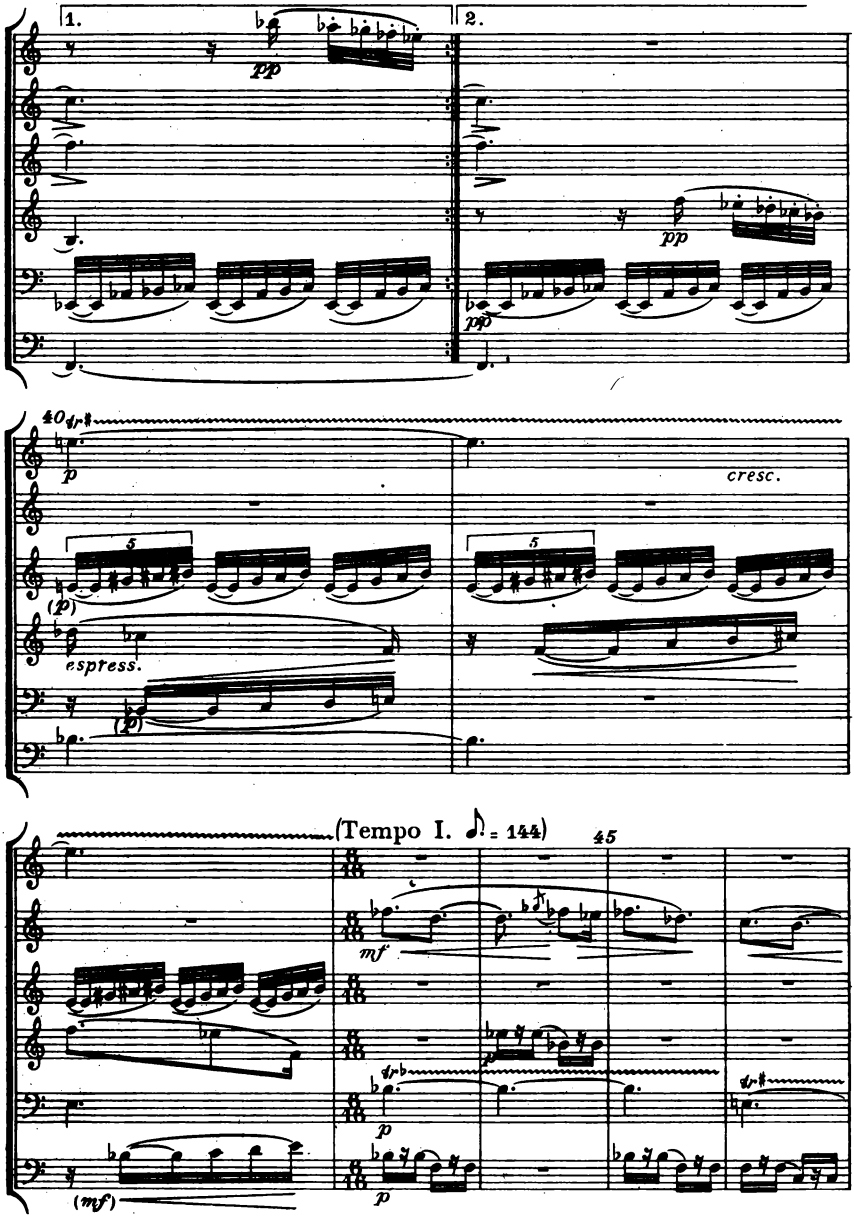
1.
2.
pp
pp
pp
40
p
cresc.
5
5
(p)
espress.
(p)
(Tempo I. ♩. = 144)
45
mf
p
p
(mf)

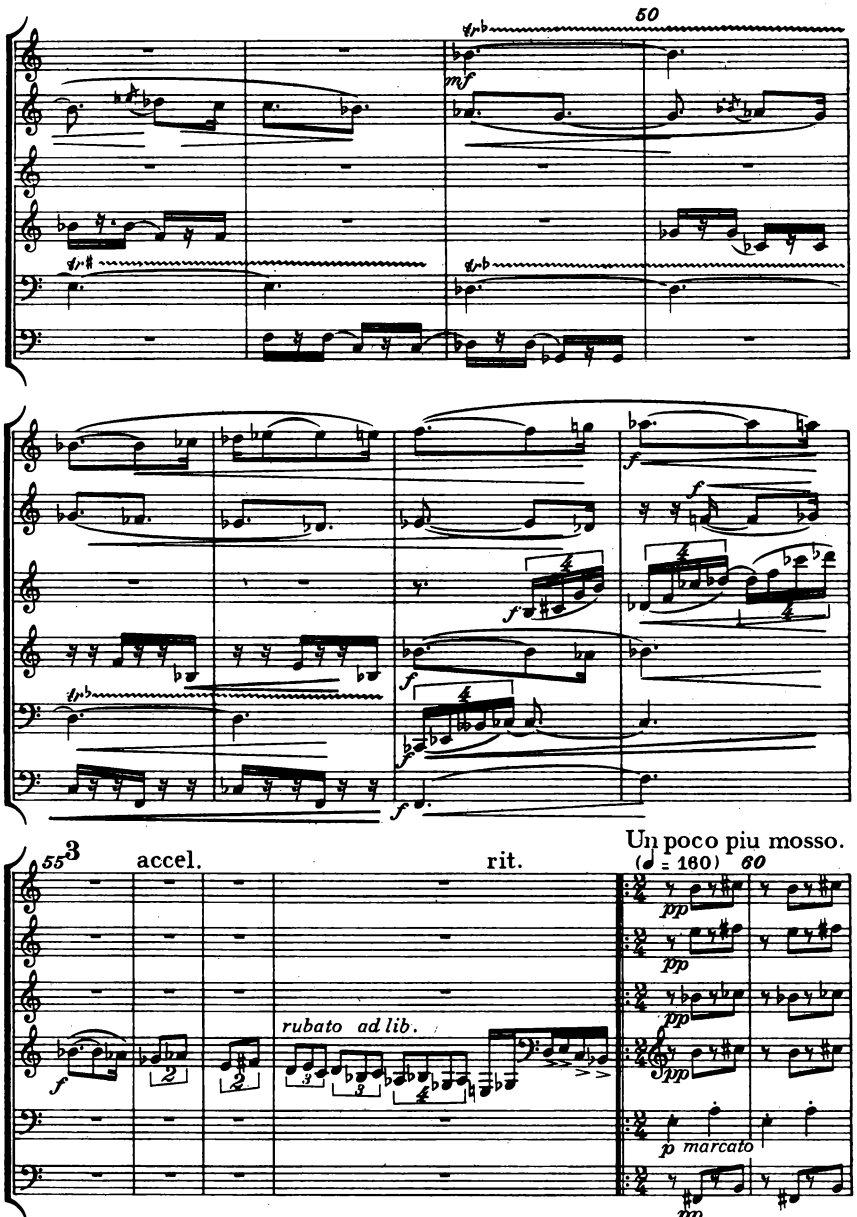
50
mf
f
55
3
accel.
rit.
rubato ad lib.
Un poco piu mosso.
(♩ = 160)
60
pp
p marcato

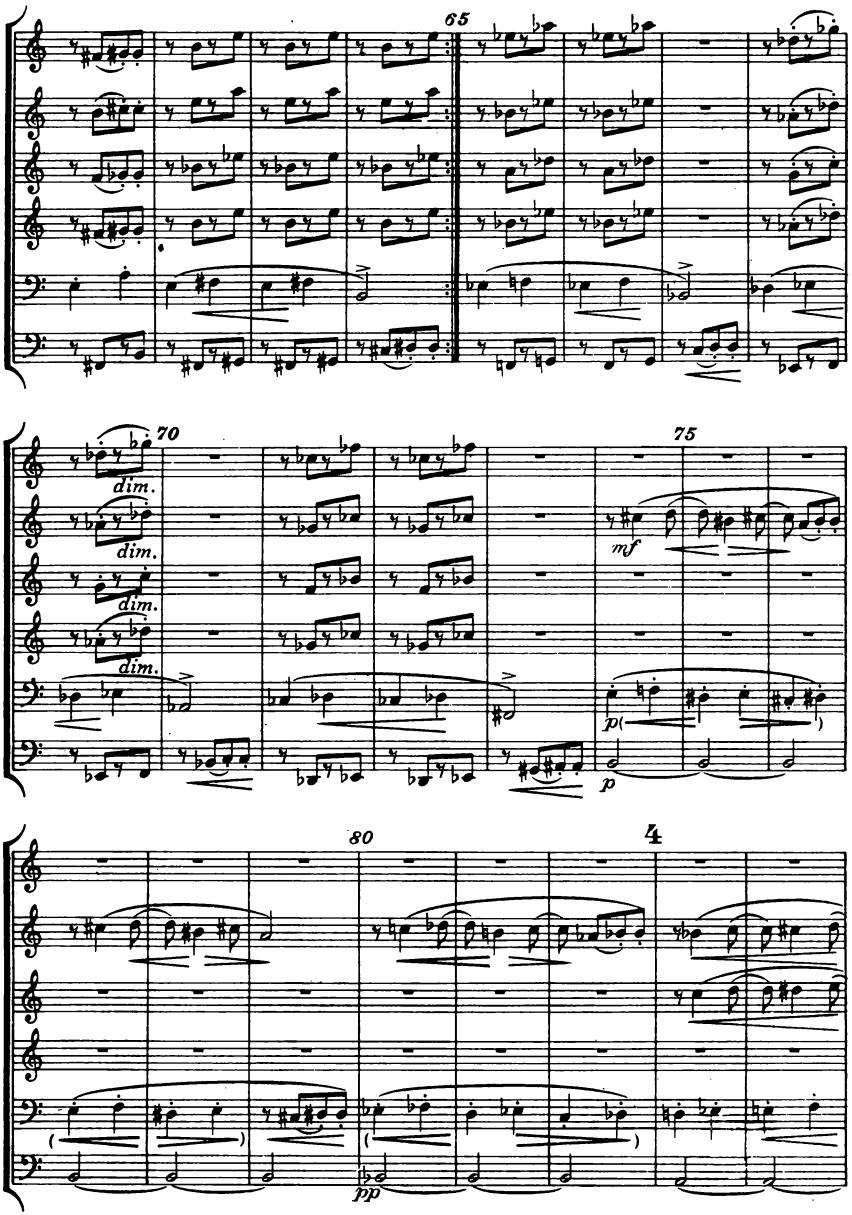
65
70
dim.
dim.
dim.
dim.
75
mf
p
80
4
pp

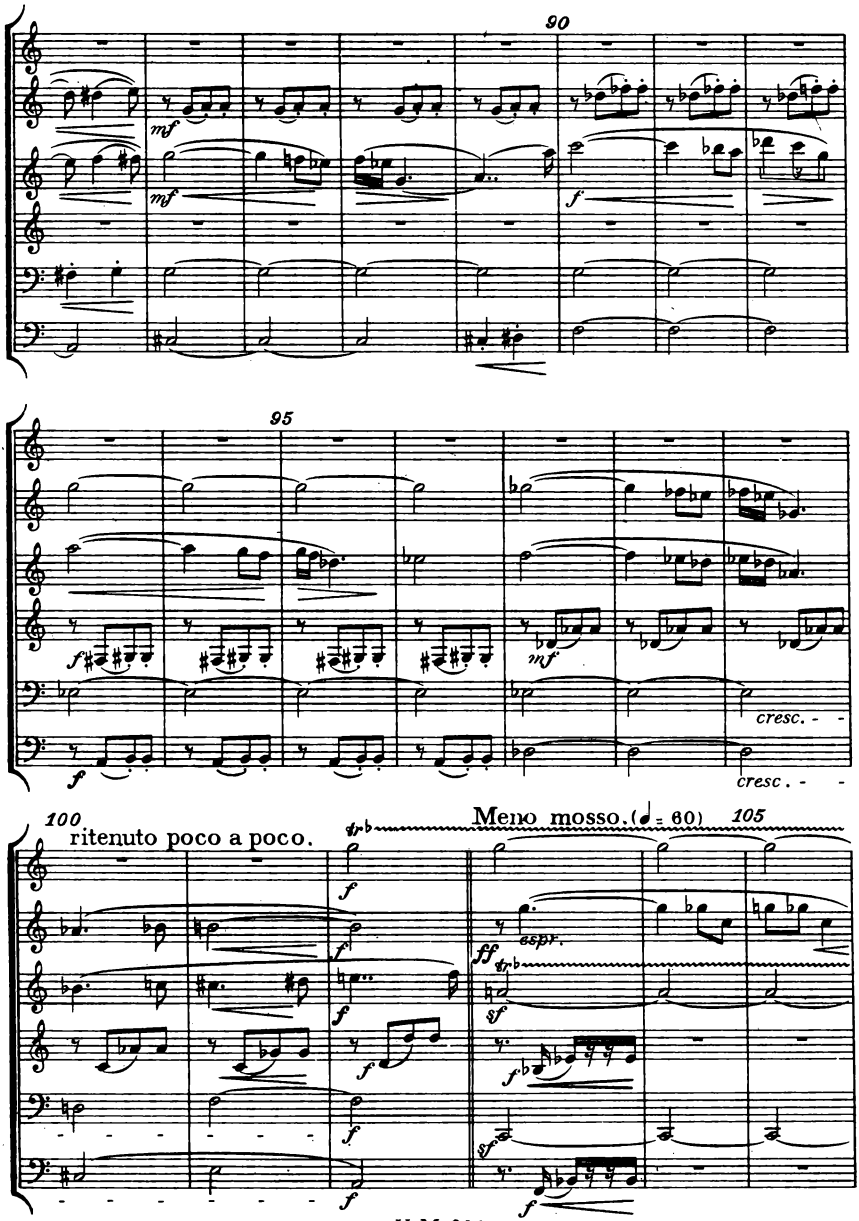
90
mf
mf
f
95
f
mf
cresc. - -
f
cresc. - -
100
ritenuto poco a poco.
Meno mosso. (♩ = 60)
105
f
f
f
f
f
espr.
ff
sf
f
sf
f

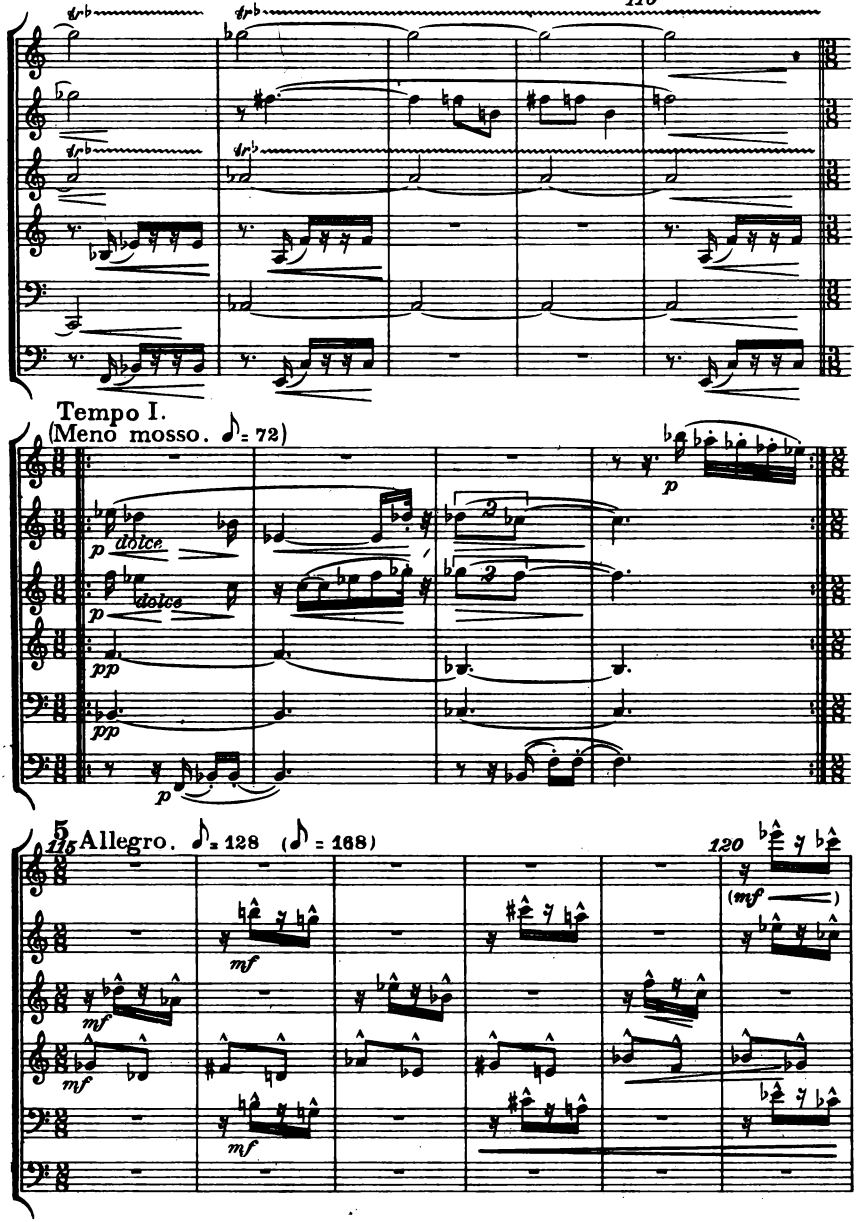
110
Tempo I.
(Meno mosso. ♪ = 72)
dolce
dolce
5
115
Allegro. ♪ = 128 (♪ = 168)
120
(mf)

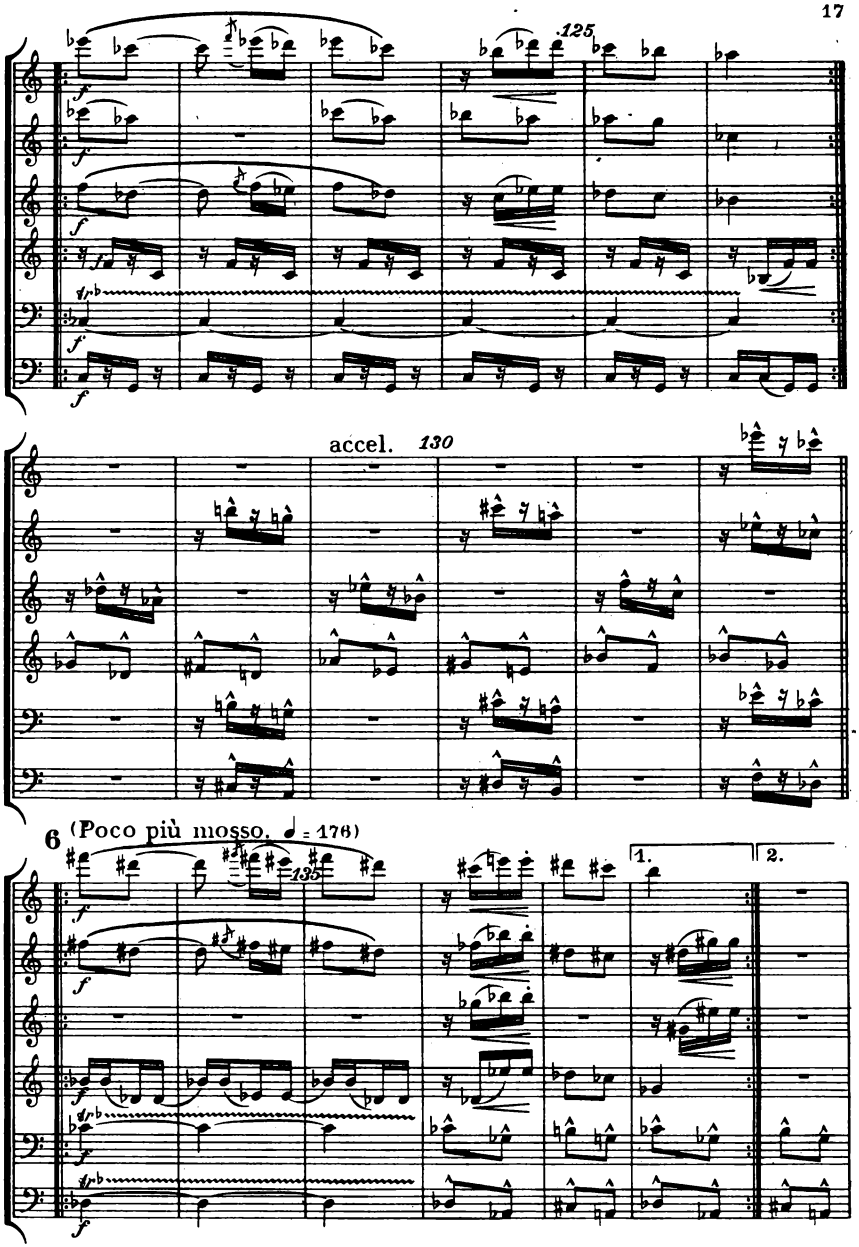
125
accel.
130
6
(Poco più mosso. ♩ = 176)
135
1.
2.

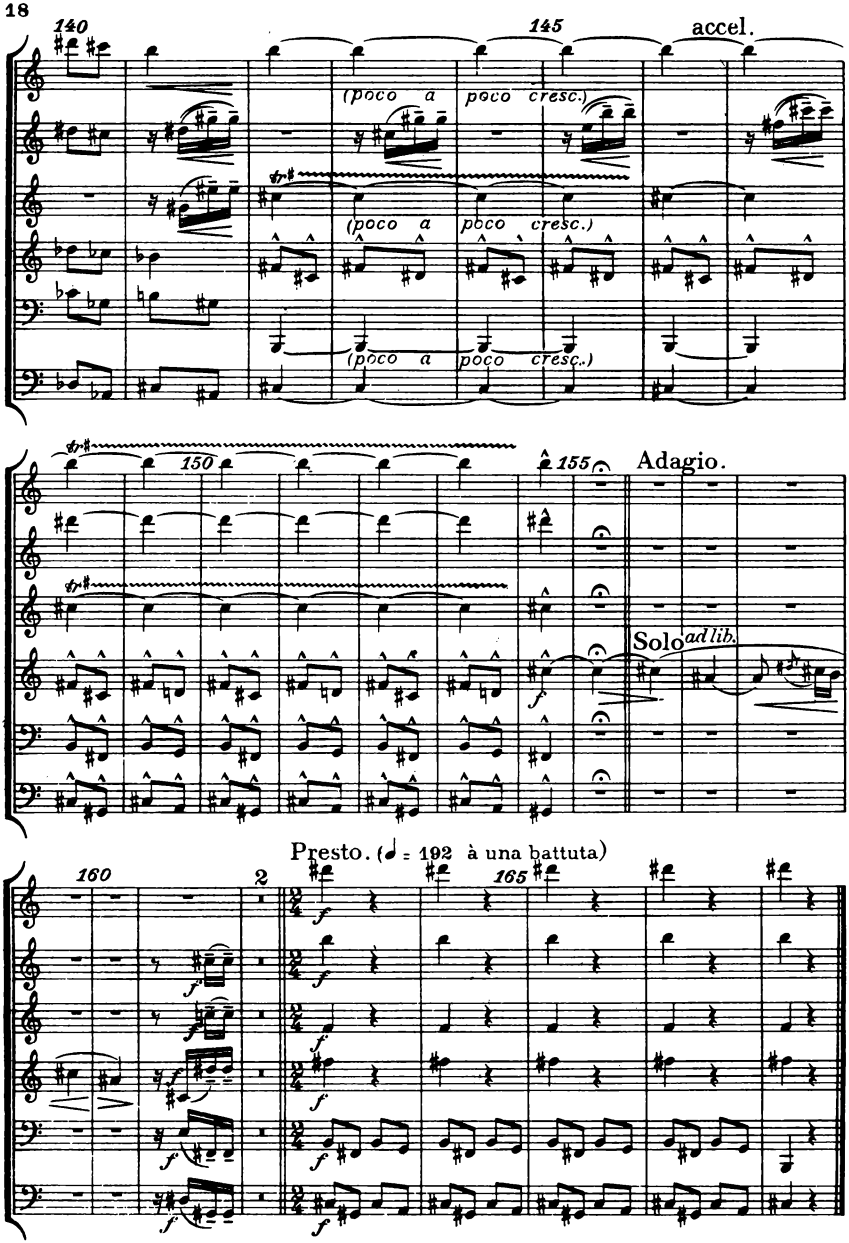
140
145
accel.
(poco a poco cresc.)
(poco a poco cresc.)
(poco a poco cresc.)
150
155
Adagio.
Solo ad lib.
Presto. (♩ = 192 à una battuta)
160
2
165

II.

Moderato. ♩ = 92
(Andante sostenuto. ♩ = 72)

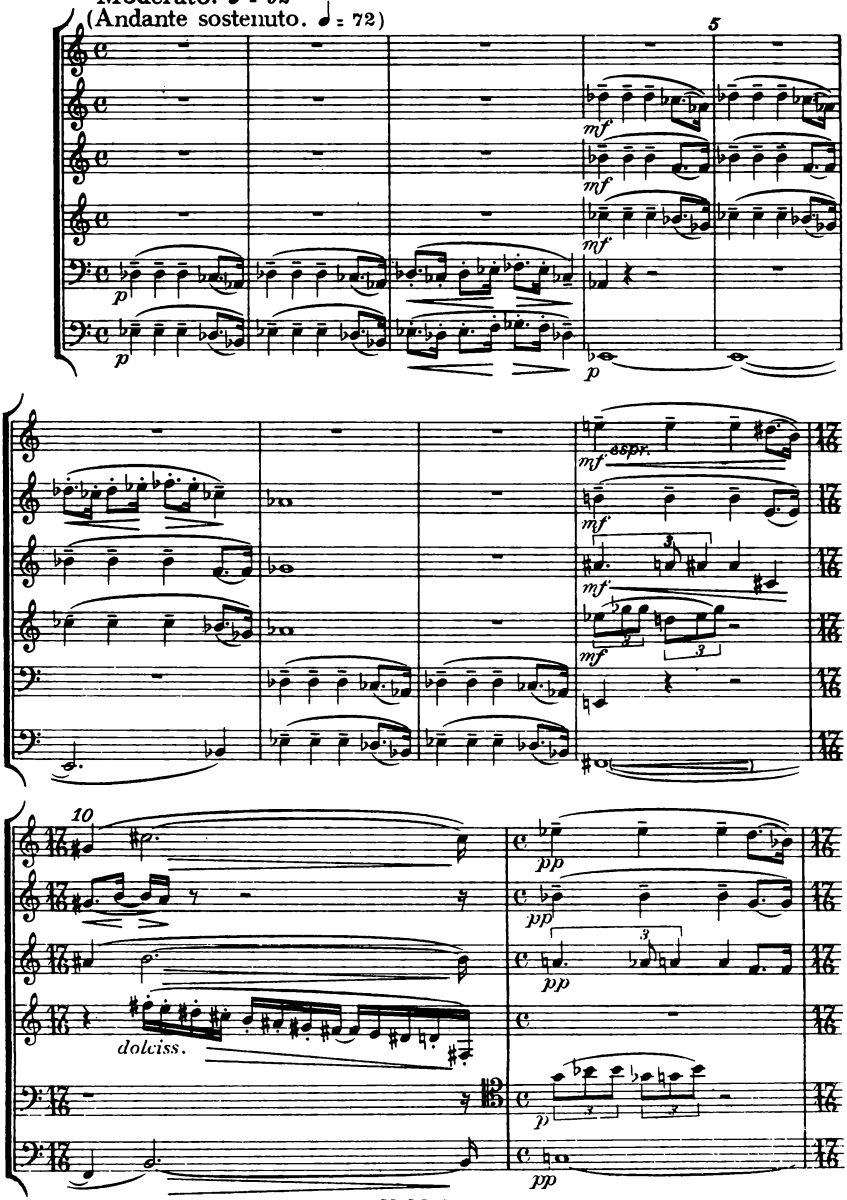

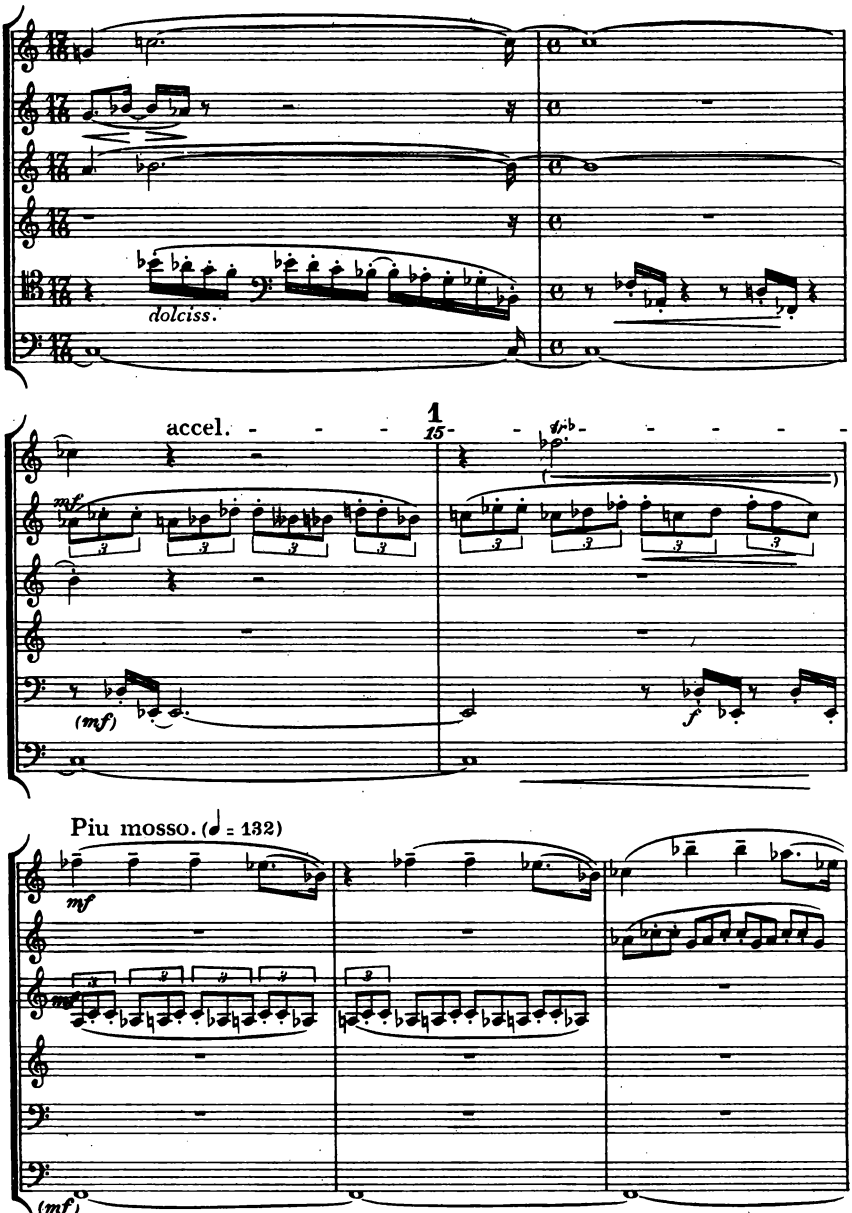
dolciss.
accel.
15
mf
(mf)
f
Piu mosso. (♩ = 132)
mf
mf
(mf)

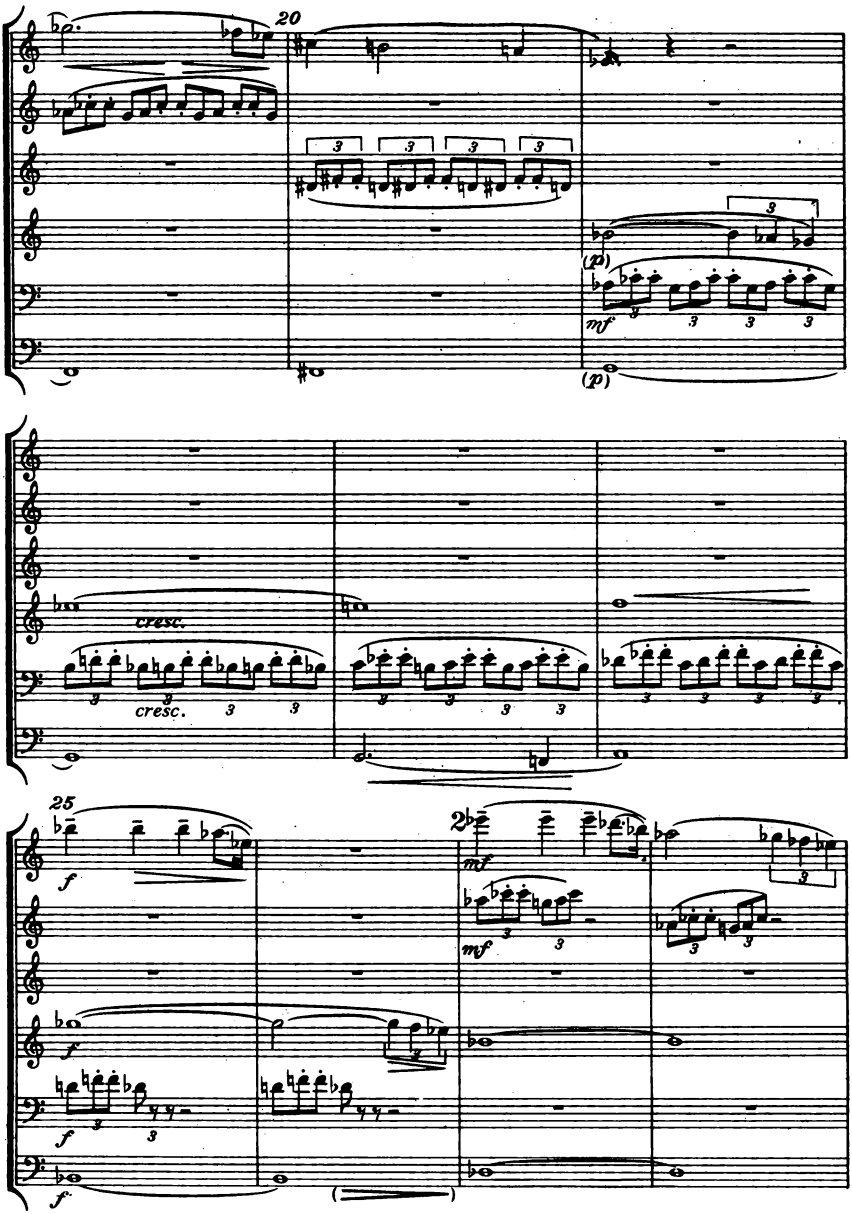
20
(p)
mf
(p)
cresc.
cresc.
25
f
mf
mf
f
f
f

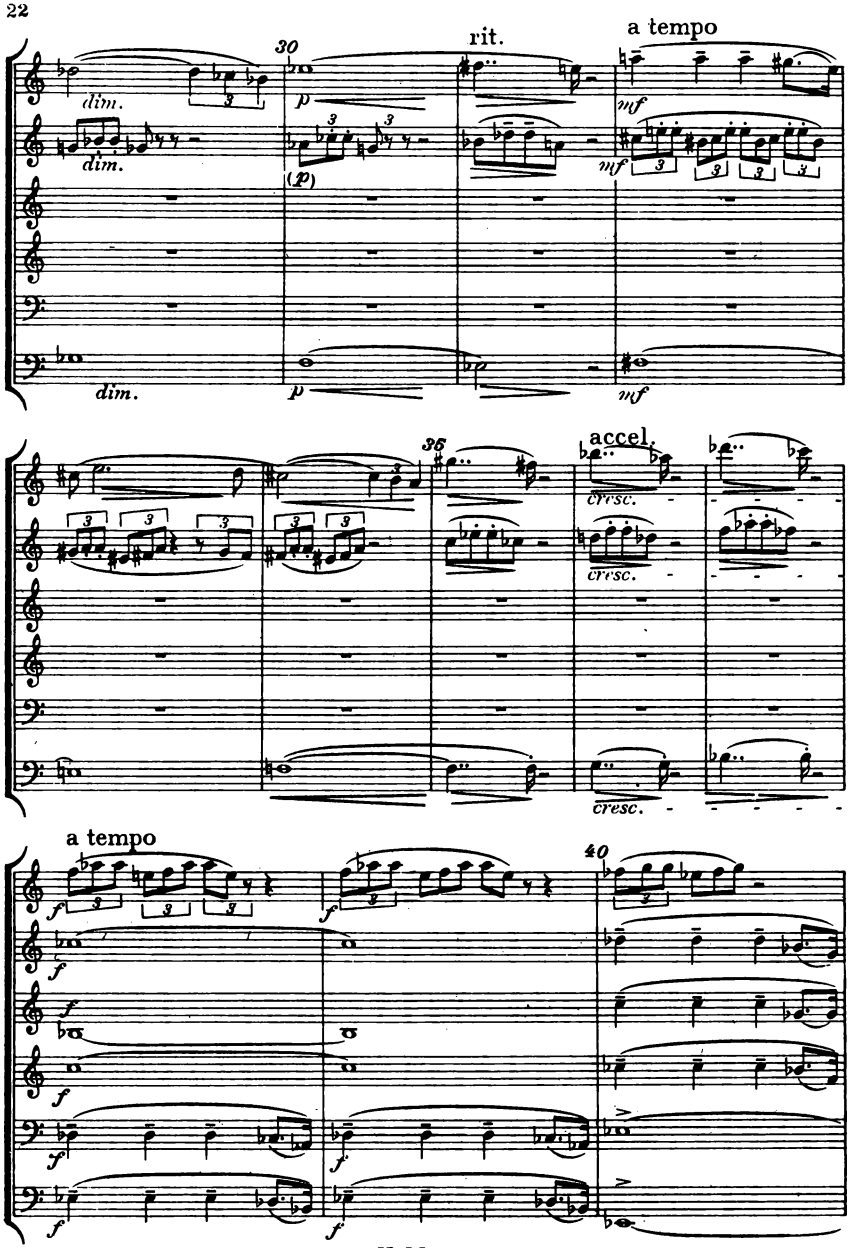
30
rit.
a tempo
dim.
dim.
(p)
mf
mf
dim.
p
mf
35
accel.
cresc.
cresc.
cresc.
a tempo
40
f
f
f
f
f
f
f
f

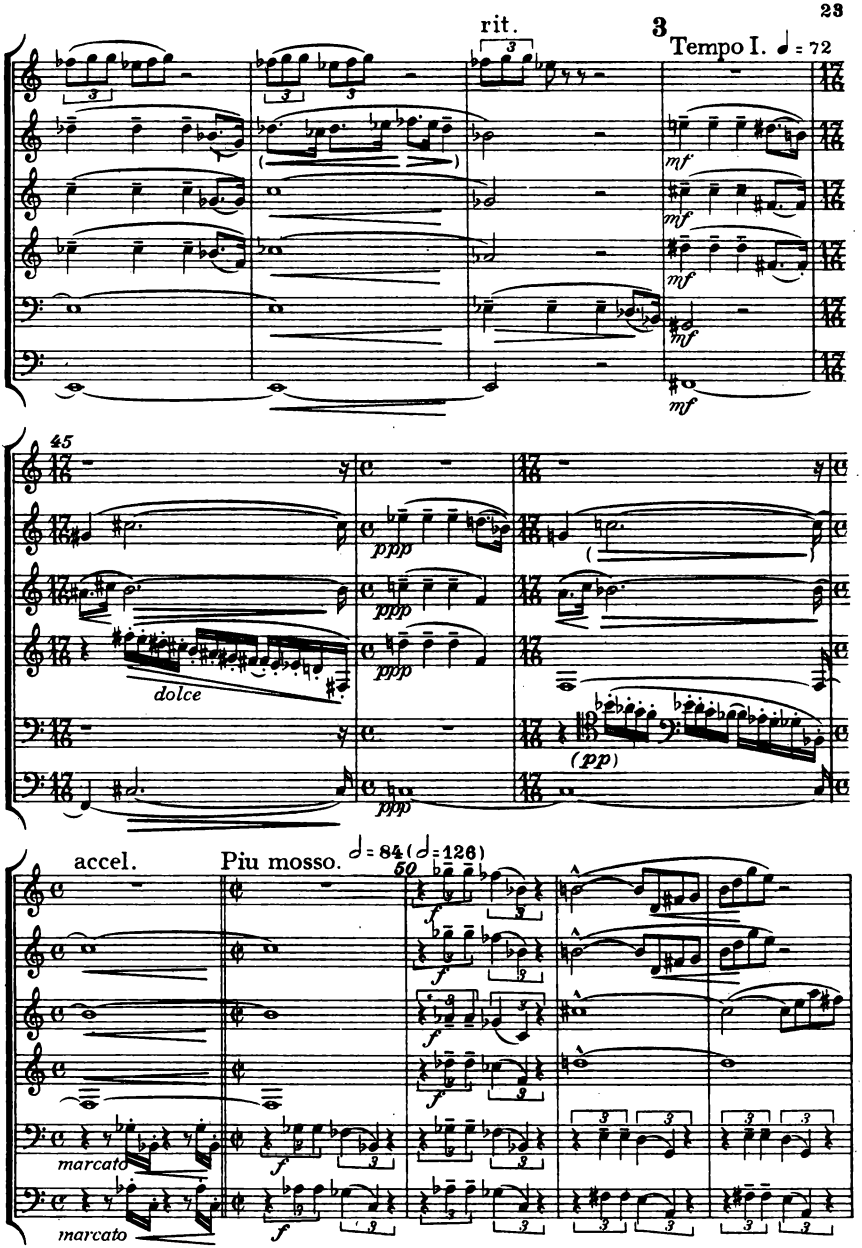
rit.
3
Tempo I. ♩ = 72
mf
45
ppp
dolce
(pp)
accel.
Piu mosso. 𝅗𝅥 = 84 (𝅗𝅥 = 126)
50
f
marcato

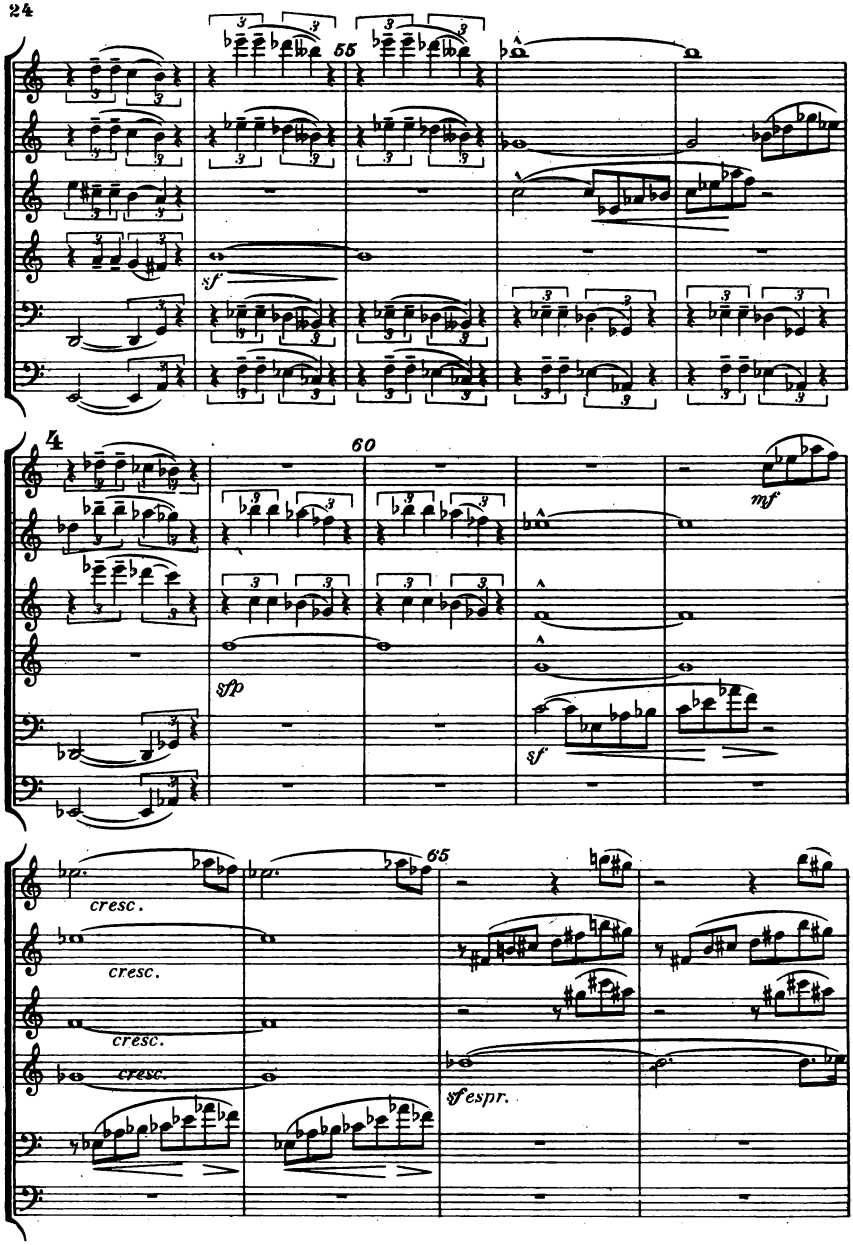
55
sf
4
60
mf
sfp
sf
65
cresc.
cresc.
cresc.
cresc.
sfespr.

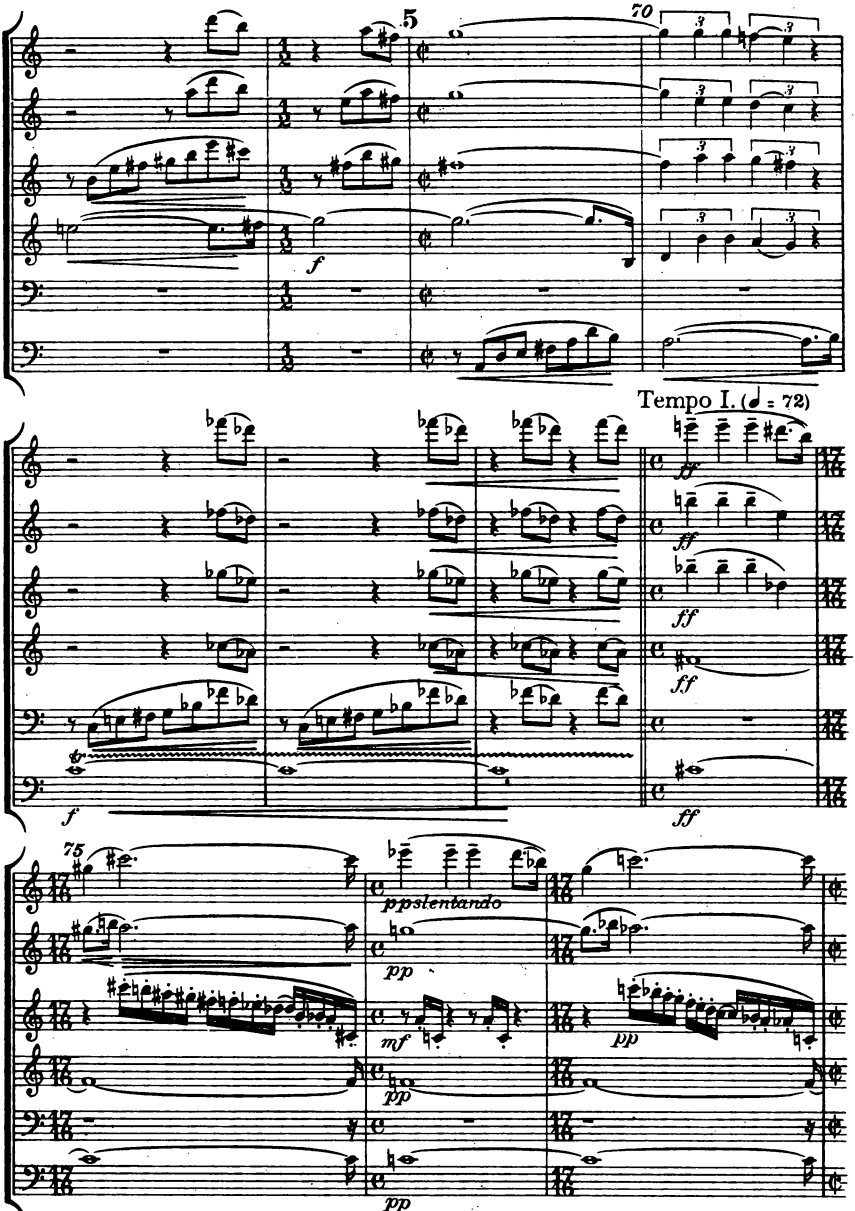
5
70
Tempo I. (♩ = 72)
75
ppslentando

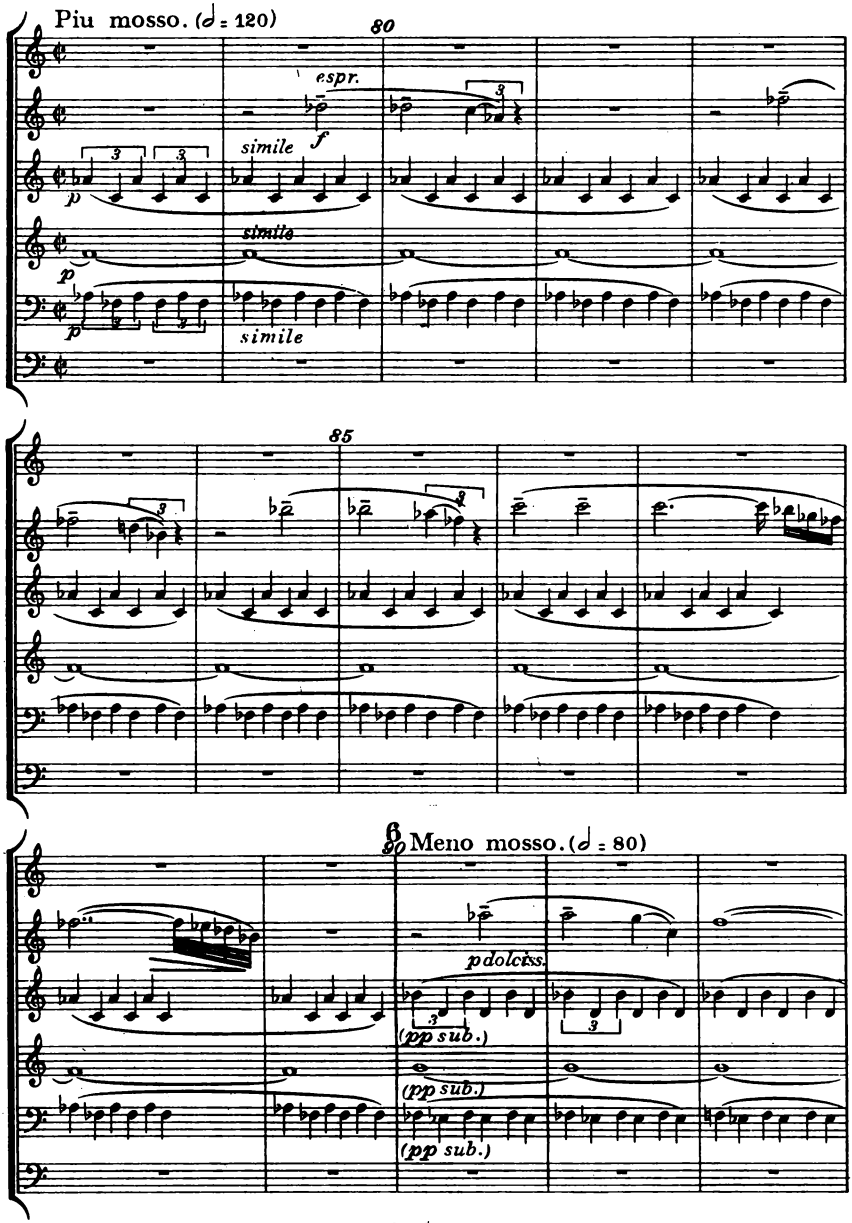
Piu mosso. (♩ = 120)
80
espr.
simile
f
p
simile
p
p
simile
85
90
Meno mosso. (♩ = 80)
p dolciss.
(pp sub.)
(pp sub.)
(pp sub.)

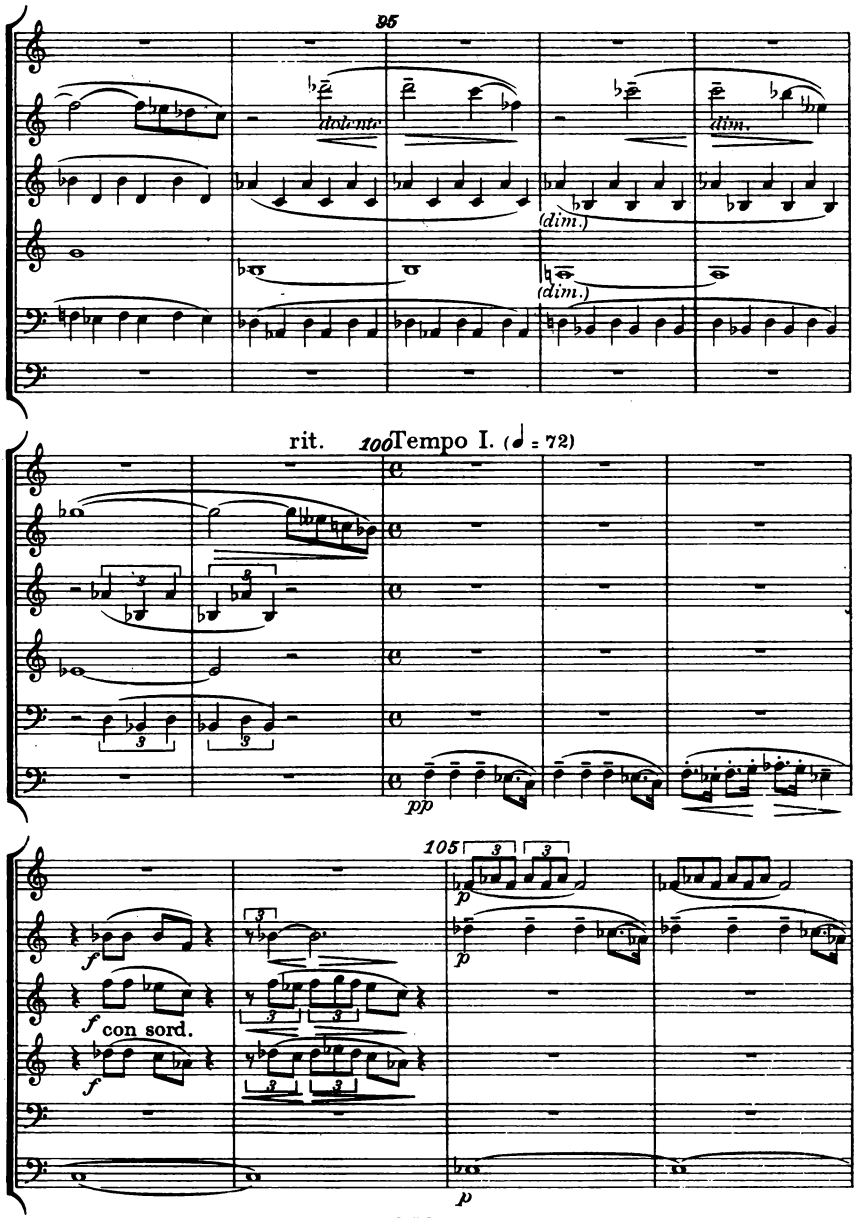
95
dolente
dim.
(dim.)
(dim.)
rit.
100 Tempo I. (♩ = 72)
pp
105
p
f
con sord.
f
f
p
p

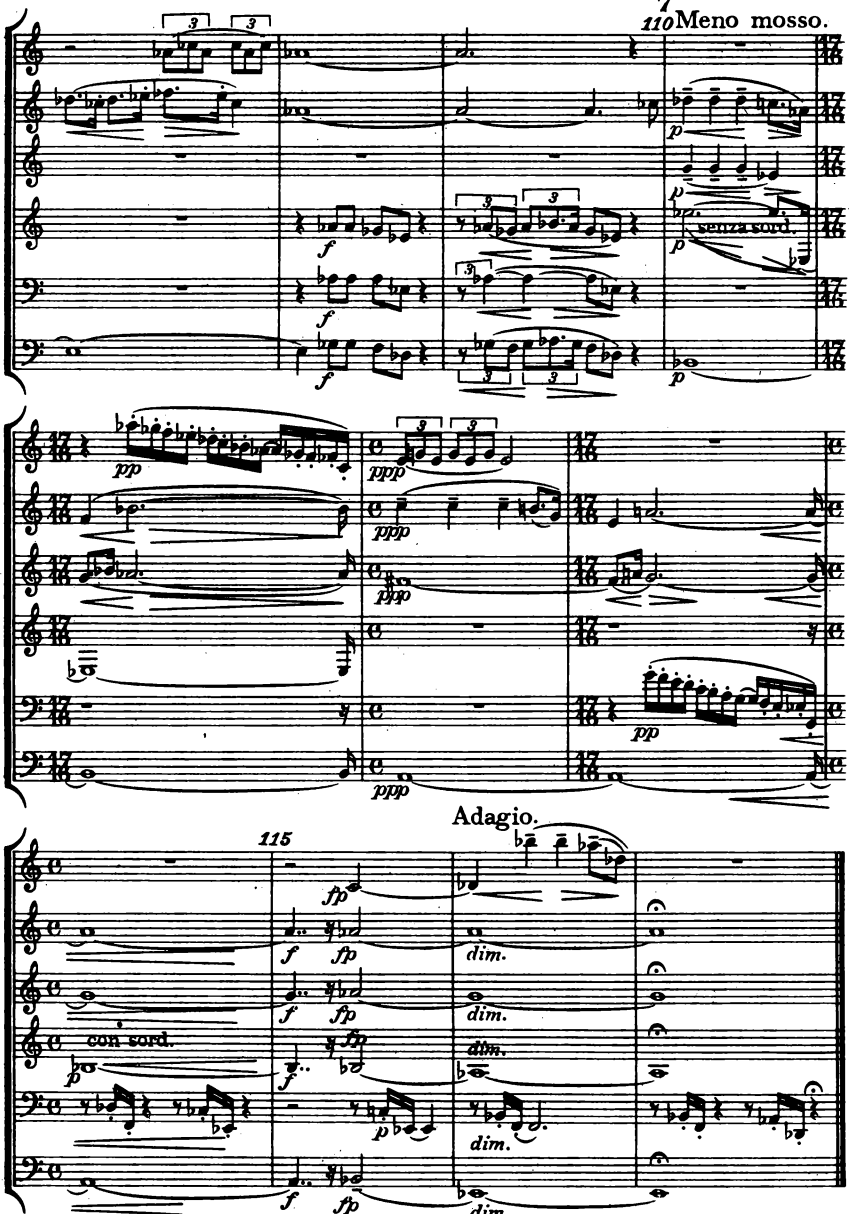
7
110
Meno mosso.
senza sord.
Adagio.
115
con sord.

III.

Allegro. ♩ = 120
(Vivace. ♩ = 160)

Fl. picc.

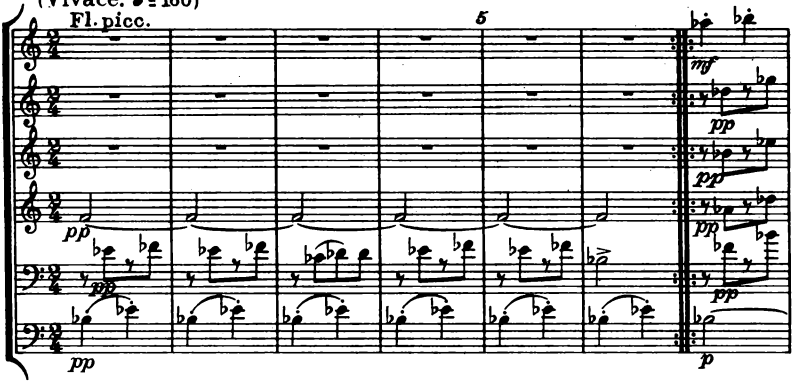

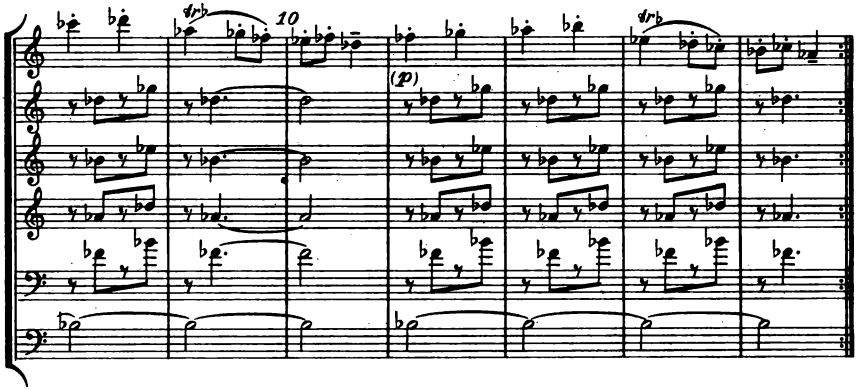

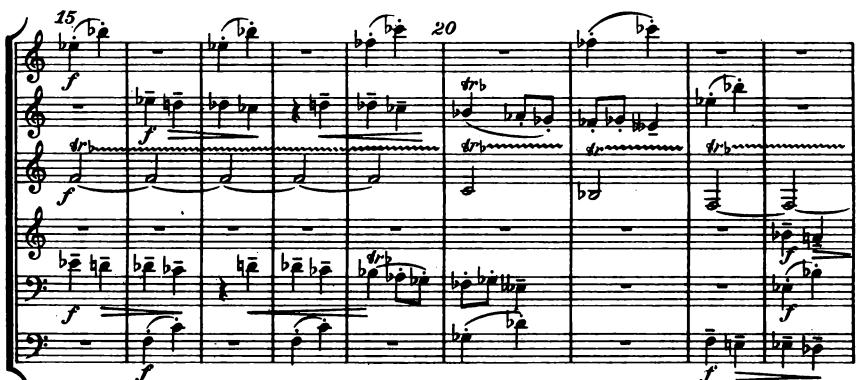

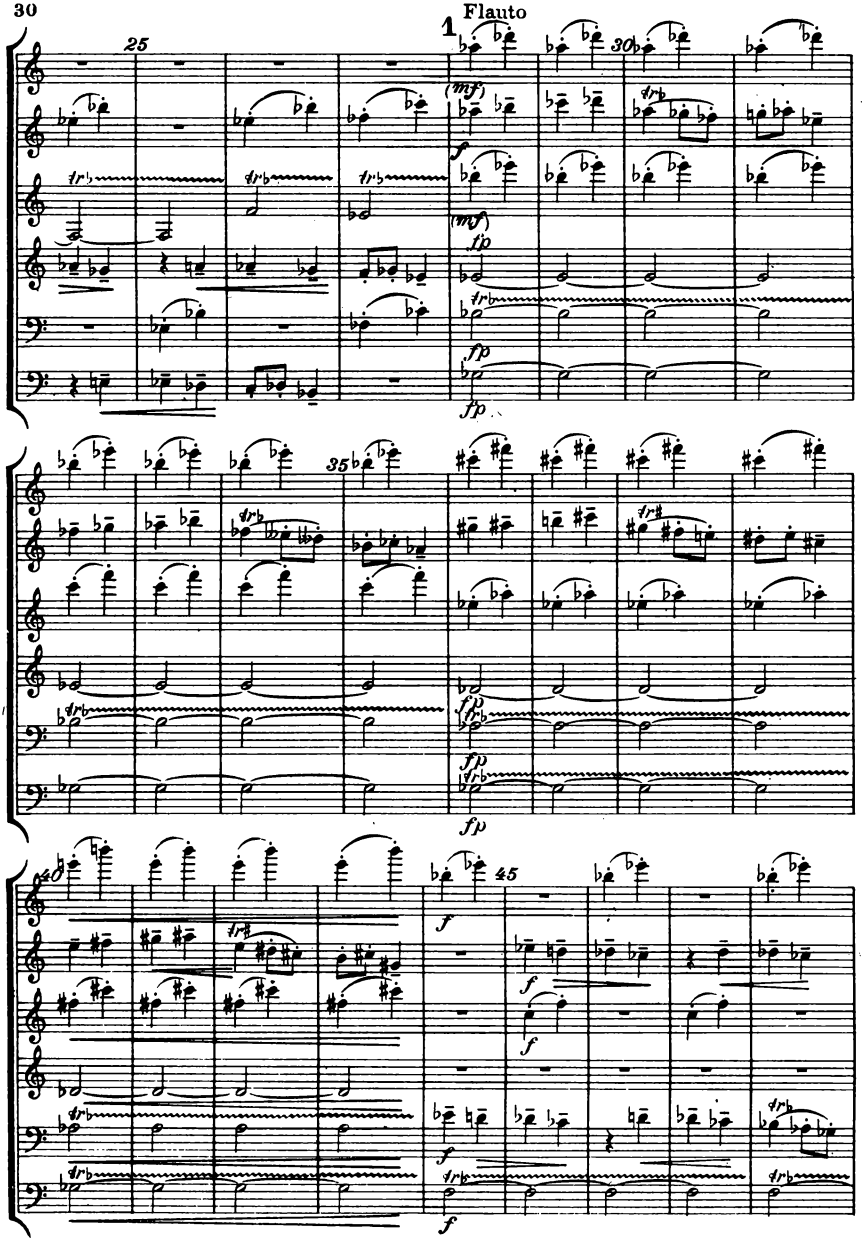
Flauto
1
25
30
35
40
45
(mf)
f
fp

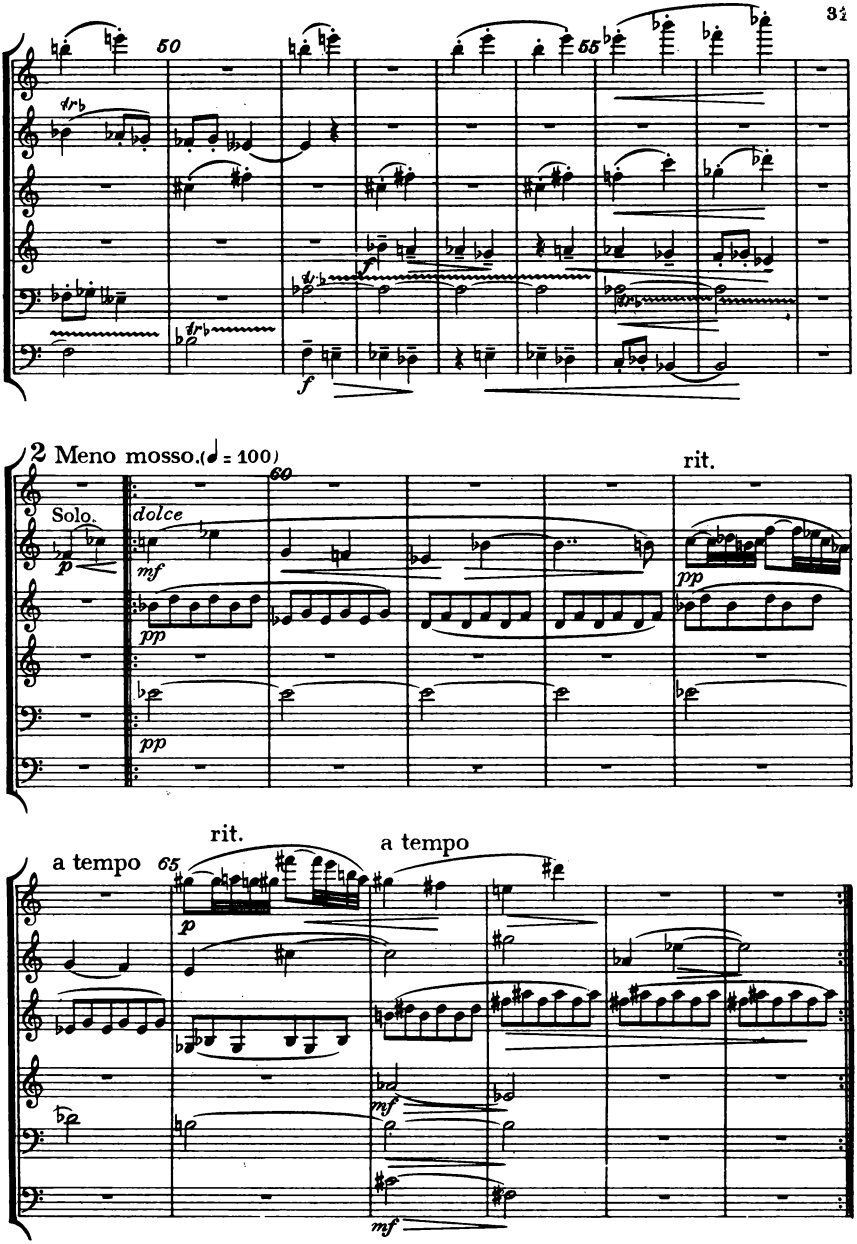
50
55
f
2 Meno mosso. (♩ = 100)
60
Solo.
dolce
mf
p
pp
rit.
a tempo
65
rit.
a tempo

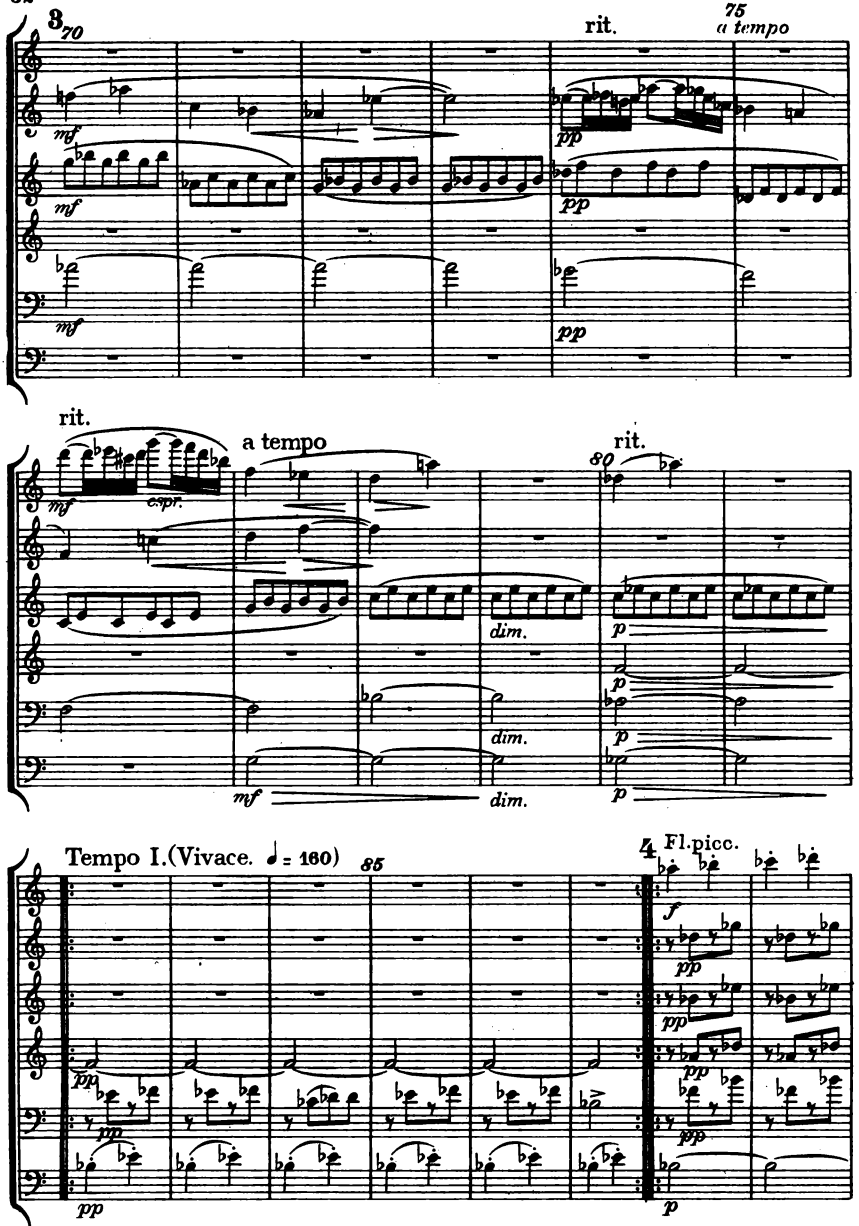
3
70
rit.
75
a tempo
mf
pp
rit.
a tempo
rit.
80
espr.
dim.
p
Tempo I.(Vivace. ♩ = 160)
85
4
Fl.picc.
f

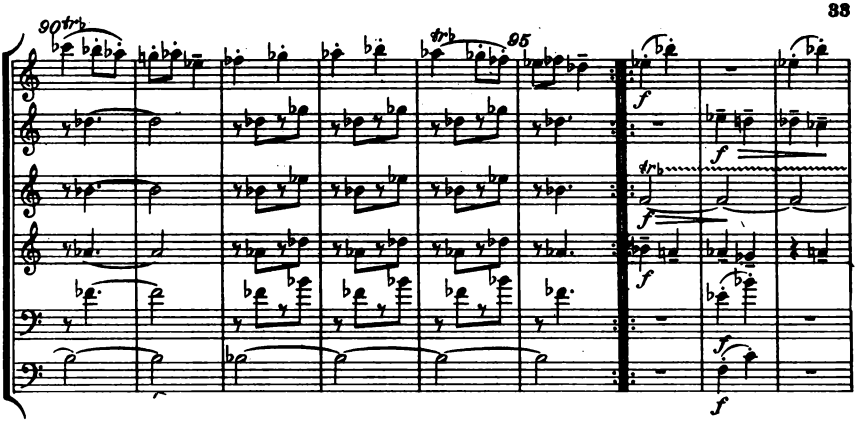
90
95
f
f
f
f
f
f

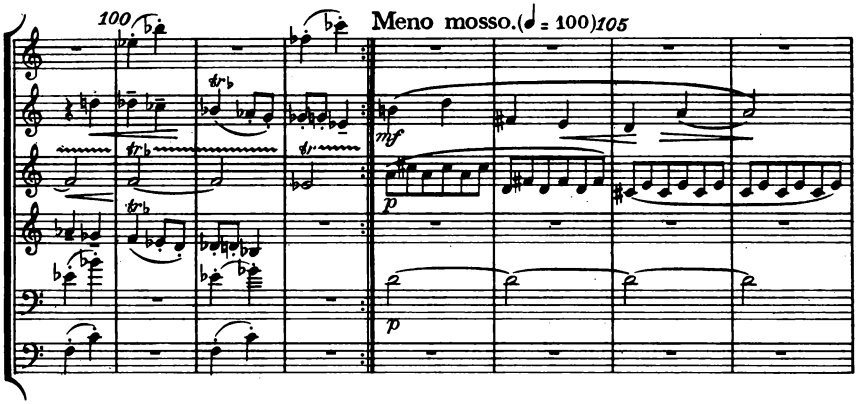
100
Meno mosso.(♩ = 100)
105
mf
p
p

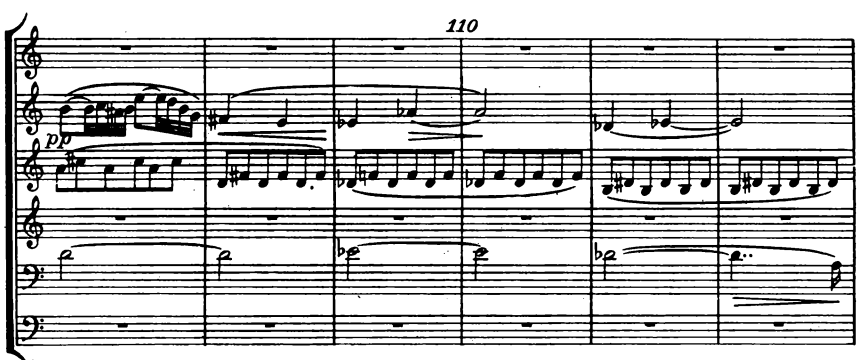
110
pp

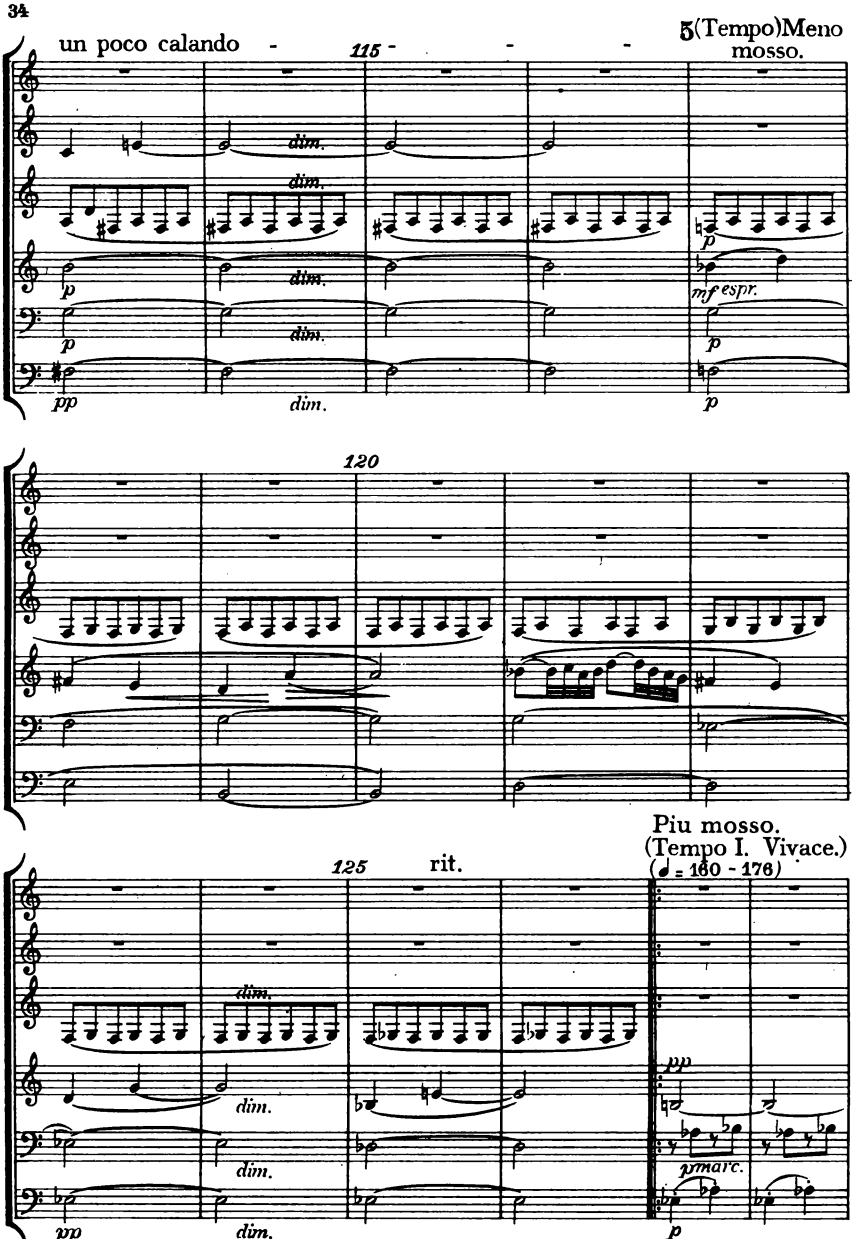
un poco calando
115
5(Tempo)Meno mosso.
dim.
p
mf espr.
pp
120
Piu mosso.
(Tempo I. Vivace.)
♩ = 160 - 176)
125
rit.
pmarc.

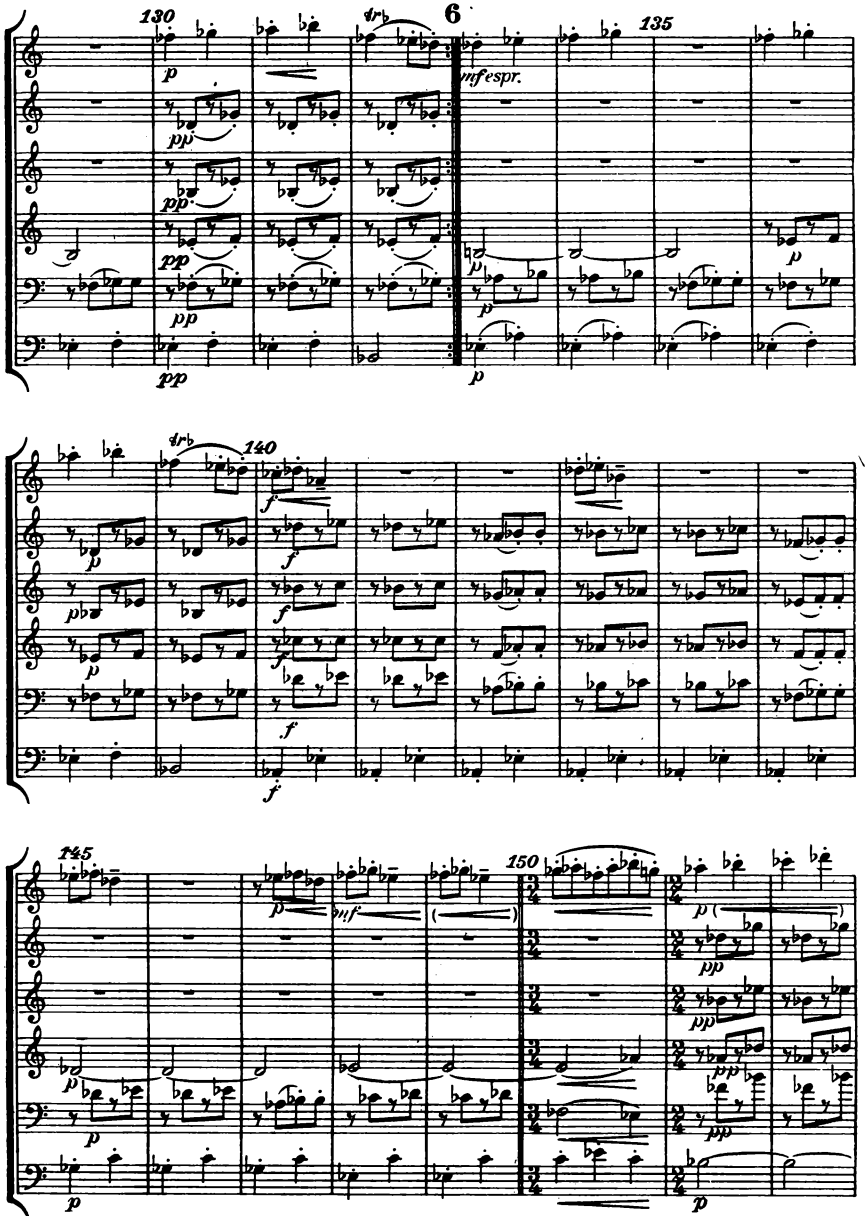
130
6
135
mf espr.
140
145
150

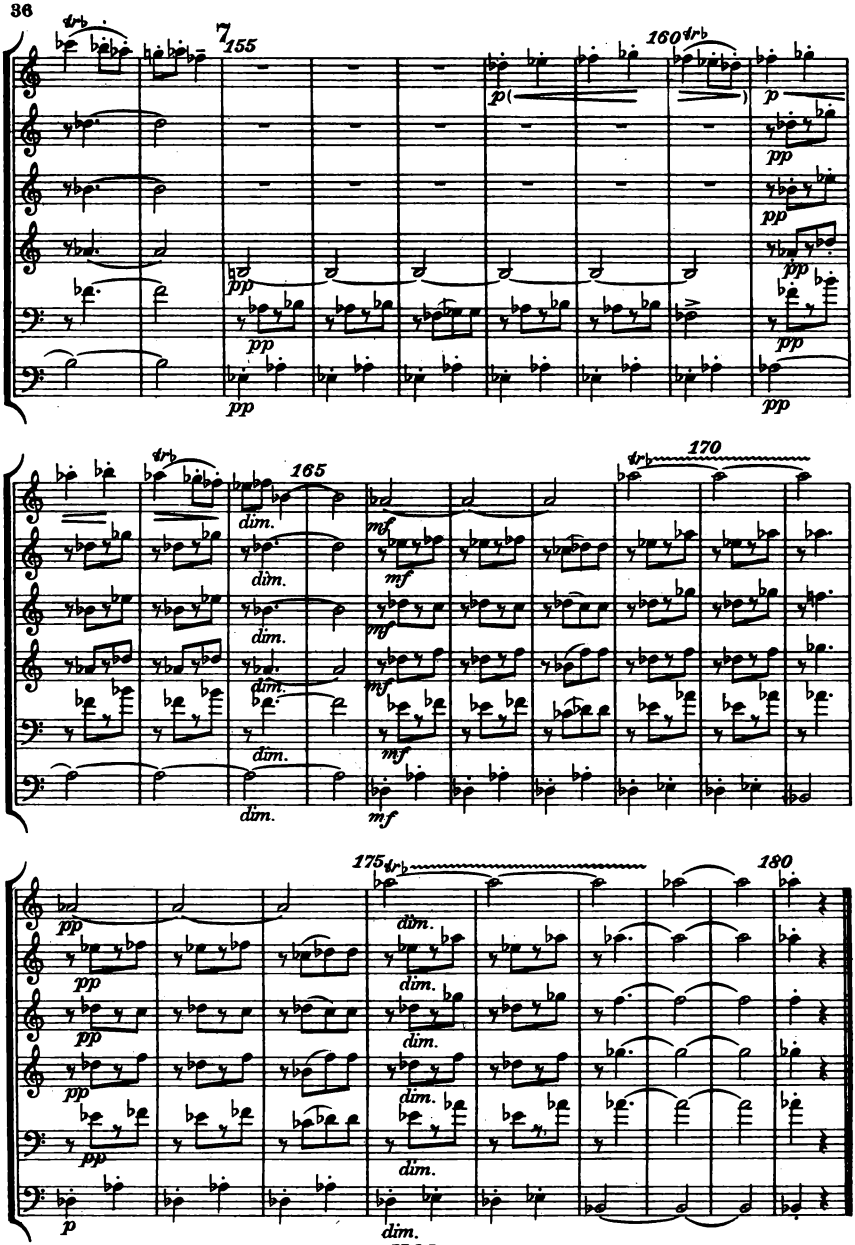
155
160
165
170
175
180
trb
p
pp
mf
dim.

IV.

Con moto. ♩. = 104
(Allegro animato. ♩. = 132)

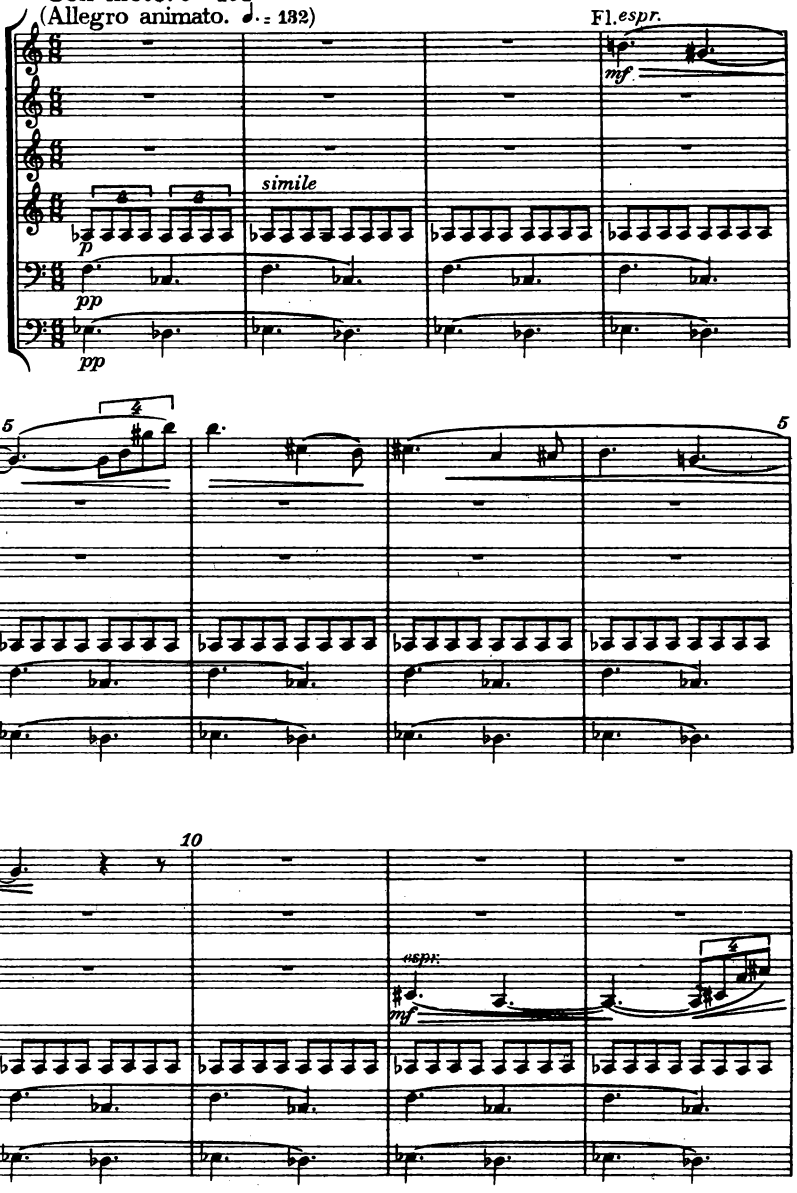

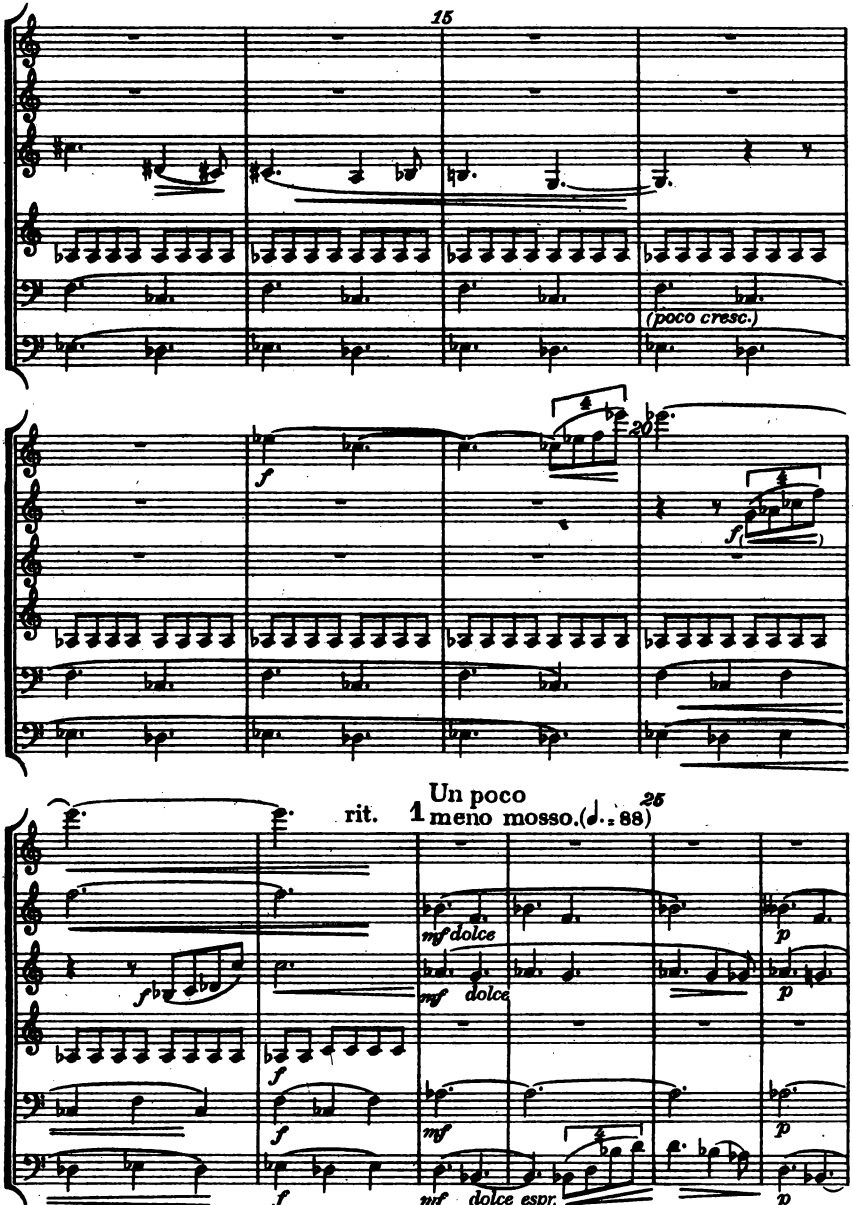
15
(poco cresc.)
20
rit.
1
Un poco
meno mosso. (♩. = 88)
25
mf dolce
mf dolce
mf
mf dolce espr.
p
f

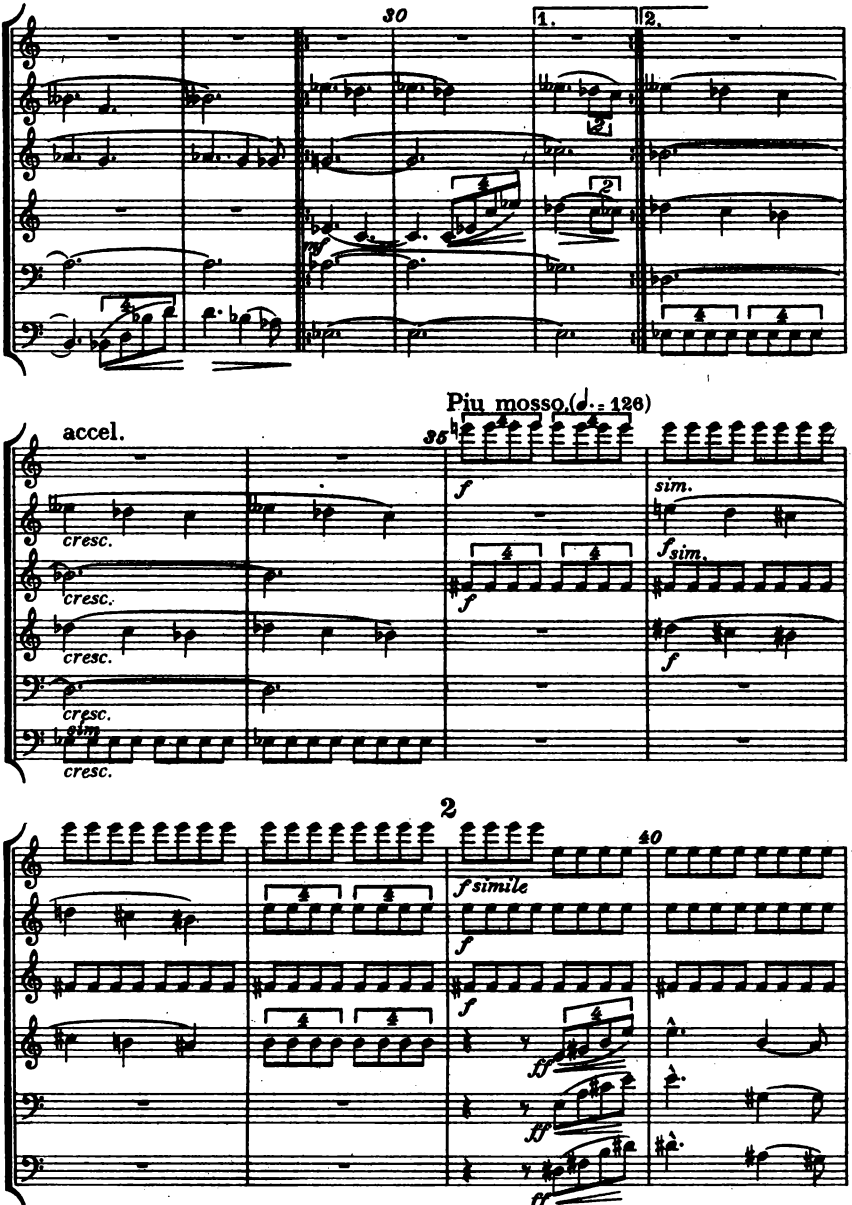
30
1.
2.
Più mosso. (♩. = 126)
accel.
35
cresc.
cresc.
cresc.
cresc.
sim.
cresc.
f
sim.
f
sim.
f
2
40
f simile
f
f
ff
ff
ff

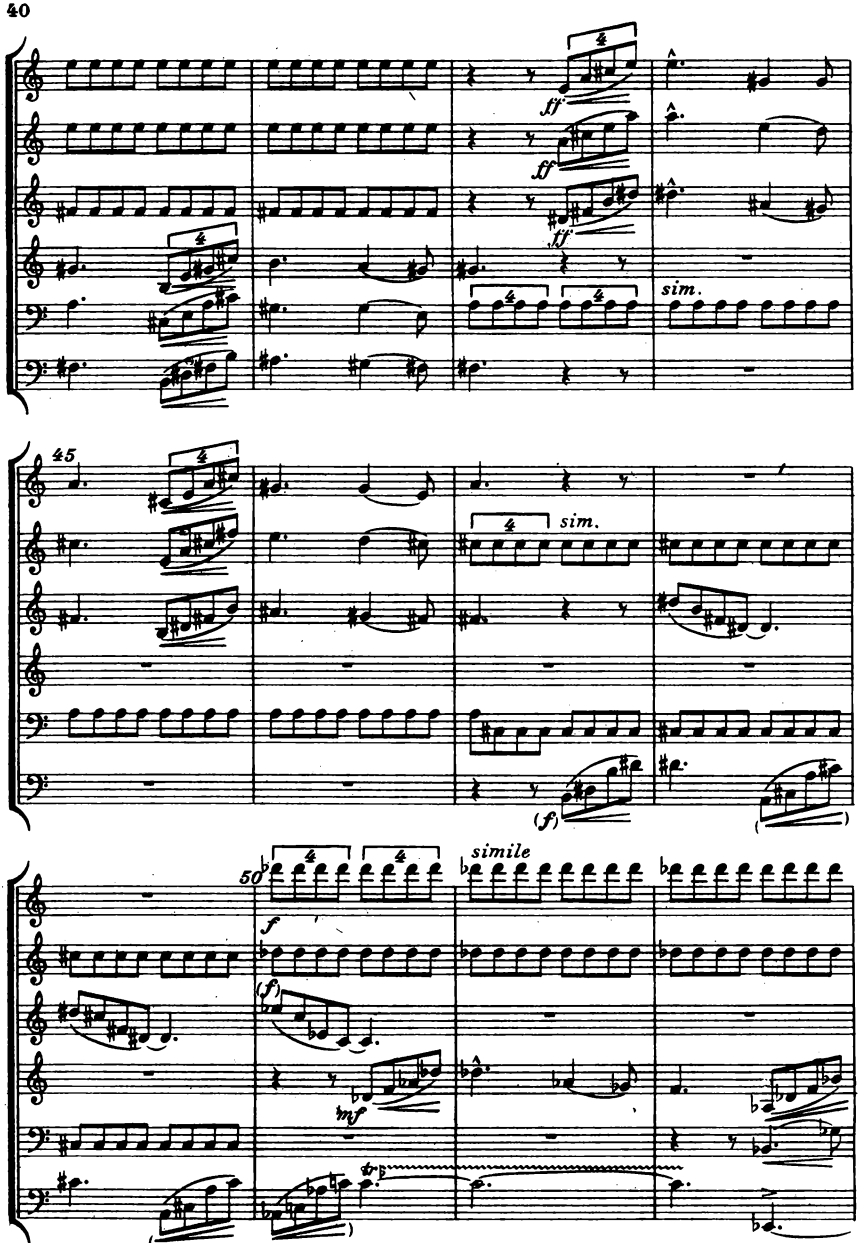
ff
ff
ff
sim.
45
sim.
(f)
50
simile
f
(f)
mf
tr

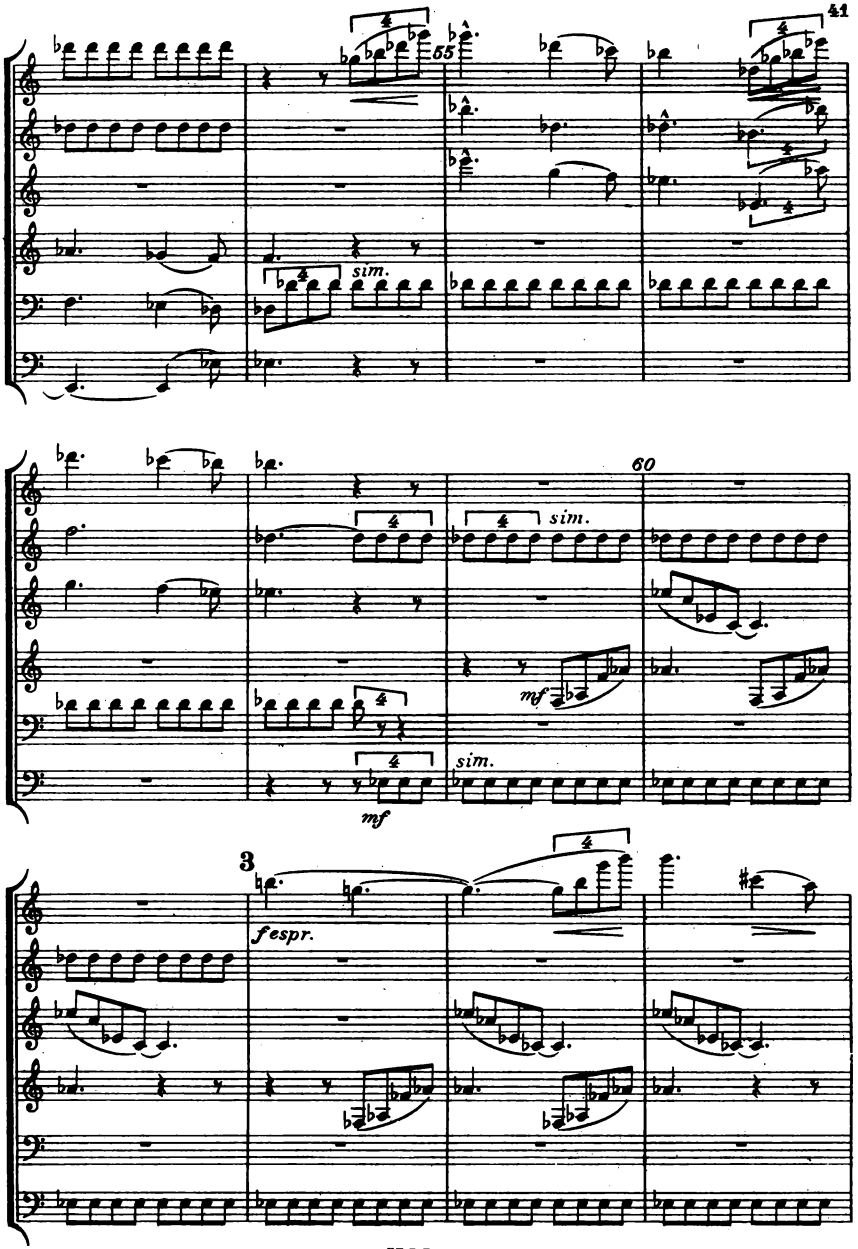
55
sim.
60
sim.
mf
sim.
mf
3
fespr.

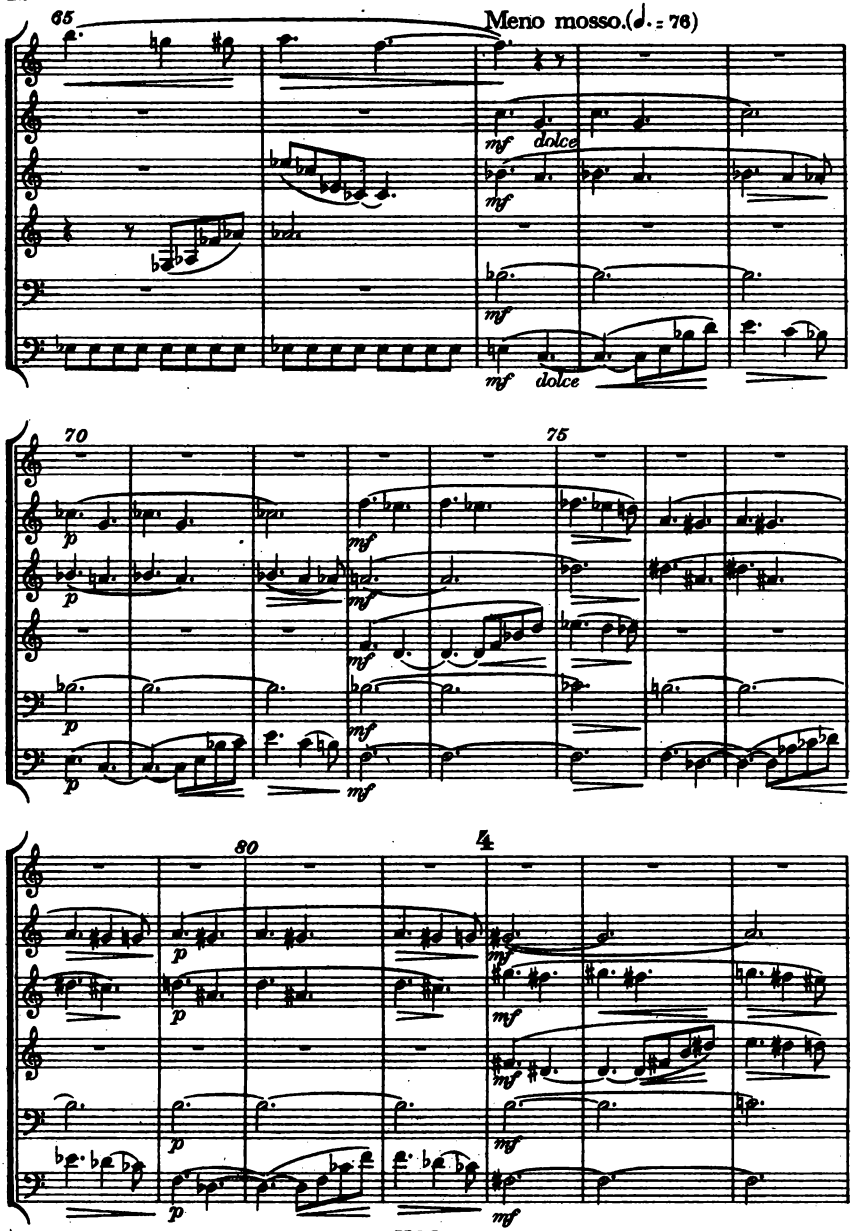
65
Meno mosso.(♩. = 76)
mf dolce
mf
mf
mf dolce
70
75
p
mf
80
4

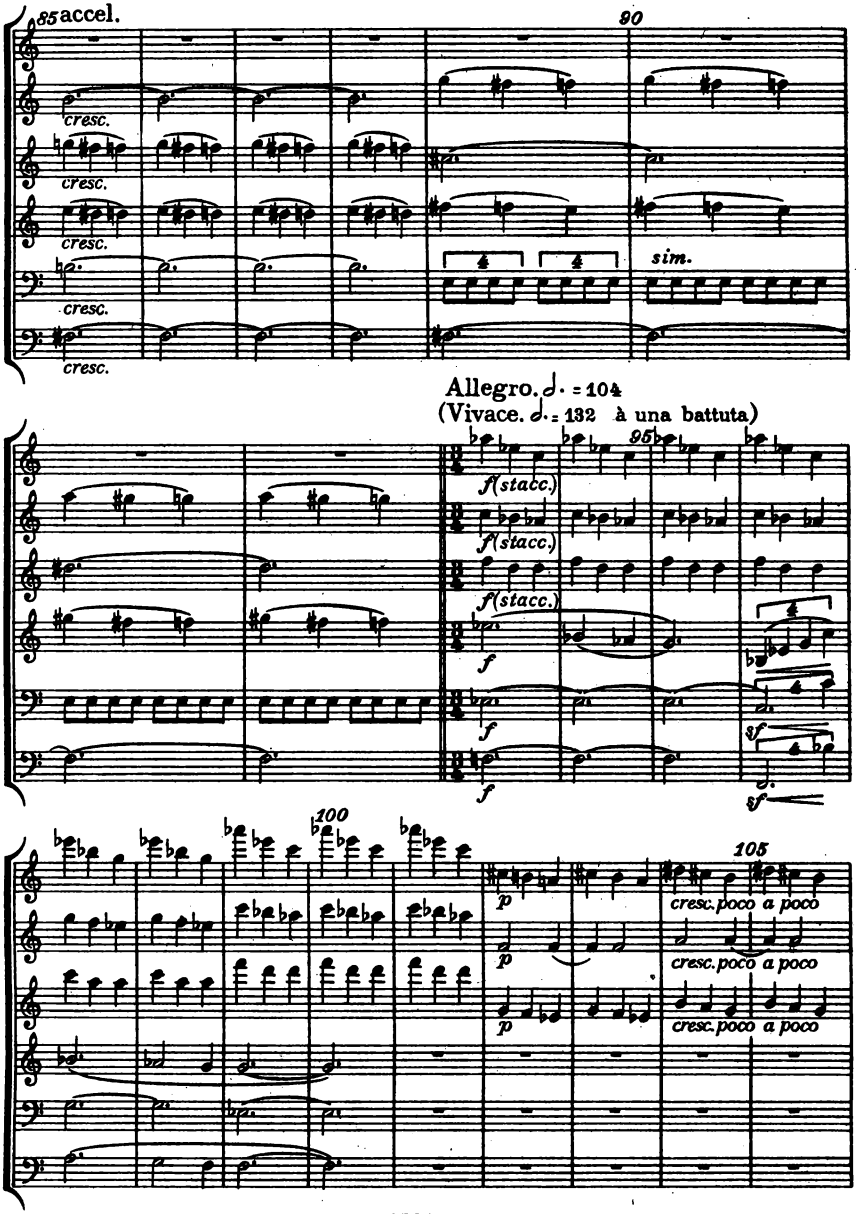
85 accel.
90
cresc.
cresc.
cresc.
cresc.
cresc.
sim.
Allegro. ♩. = 104
(Vivace. ♩. = 132 à una battuta)
95
f (stacc.)
f (stacc.)
f (stacc.)
f
f
f
sf
sf
100
105
p
p
p
cresc. poco a poco
cresc. poco a poco
cresc. poco a poco

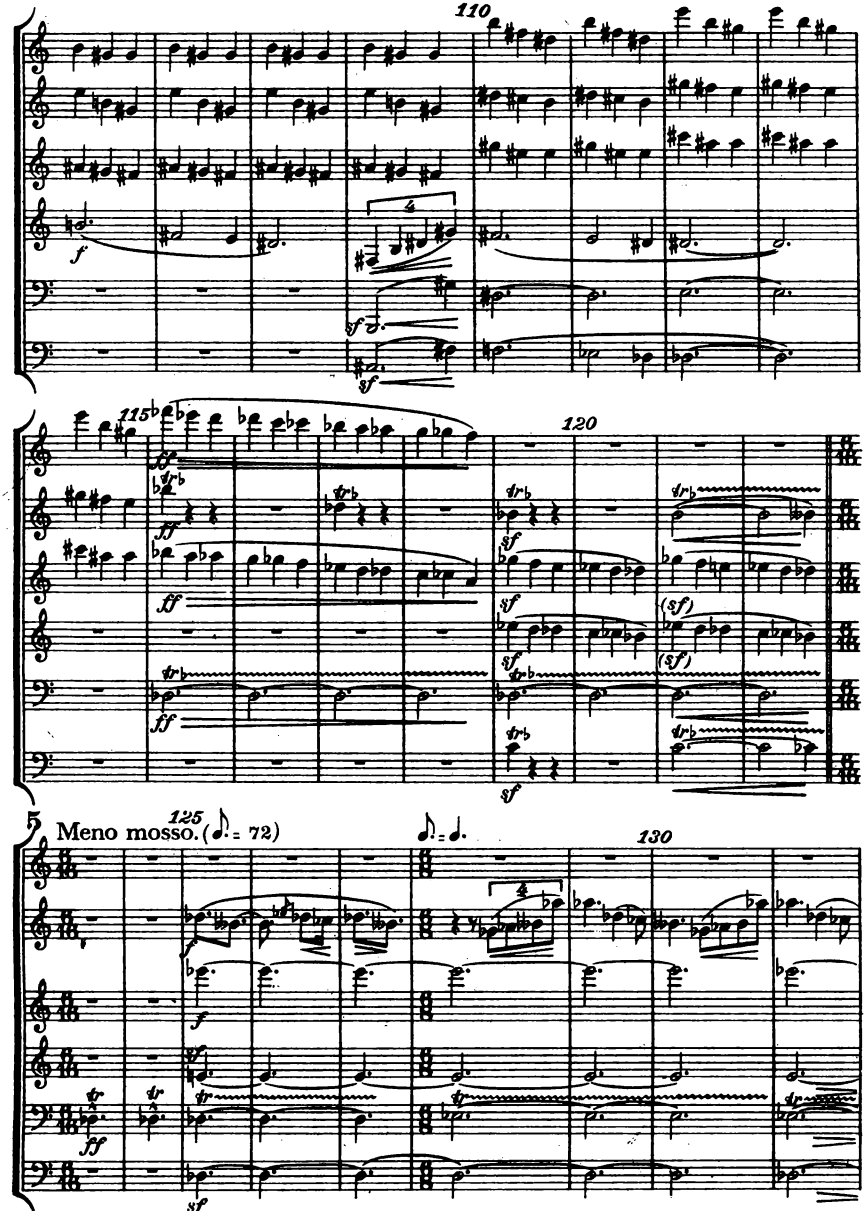
110
115
120
125
Meno mosso. (♪. = 72)
♪. = ♩.
130

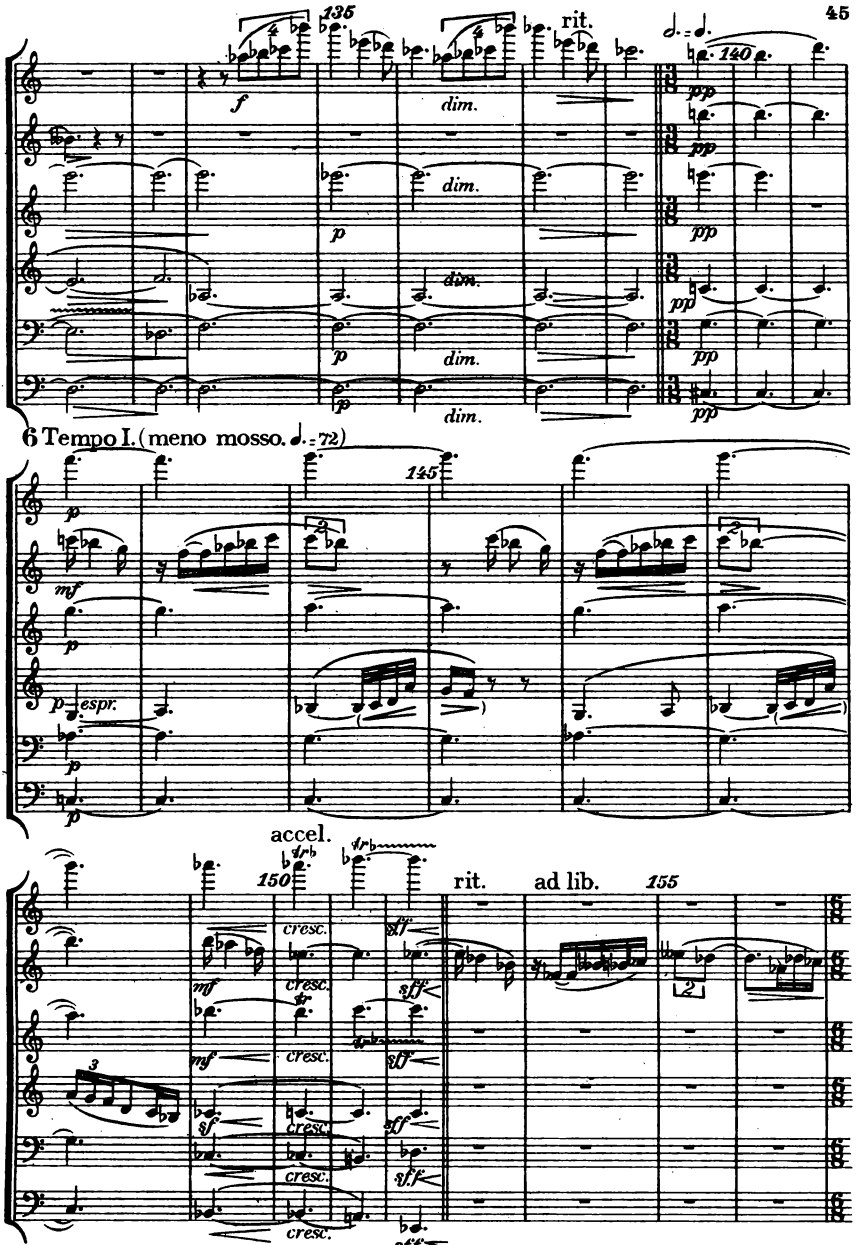
135
rit.
140
f
dim.
p
pp
6 Tempo I. (meno mosso. ♩.=72)
145
mf
espr.
accel.
150
cresc.
sff
rit.
ad lib.
155

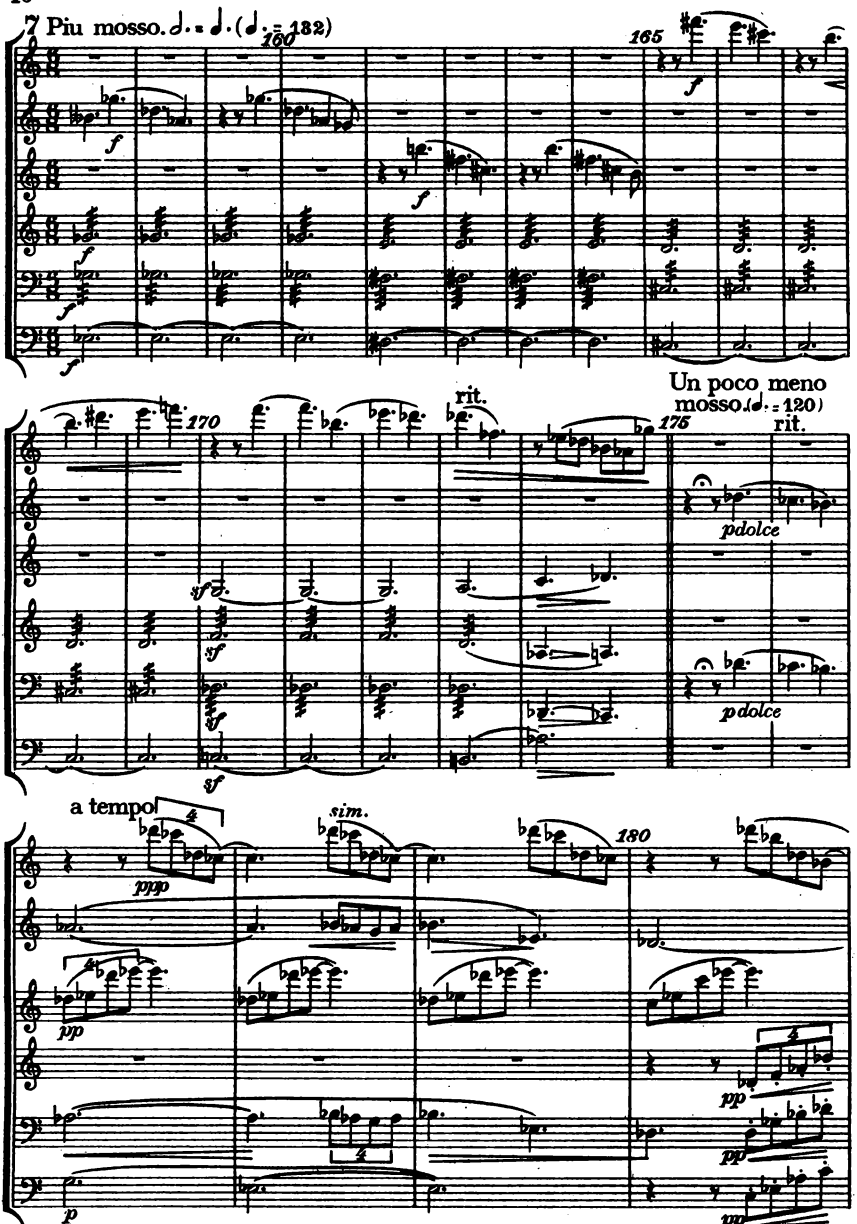
7 Piu mosso. ♩. = ♩. (♩. = 132)
160
165
f
Un poco meno mosso (♩. = 120)
rit.
170
175
pdolce
sf
a tempo
sim.
180
ppp
pp
p

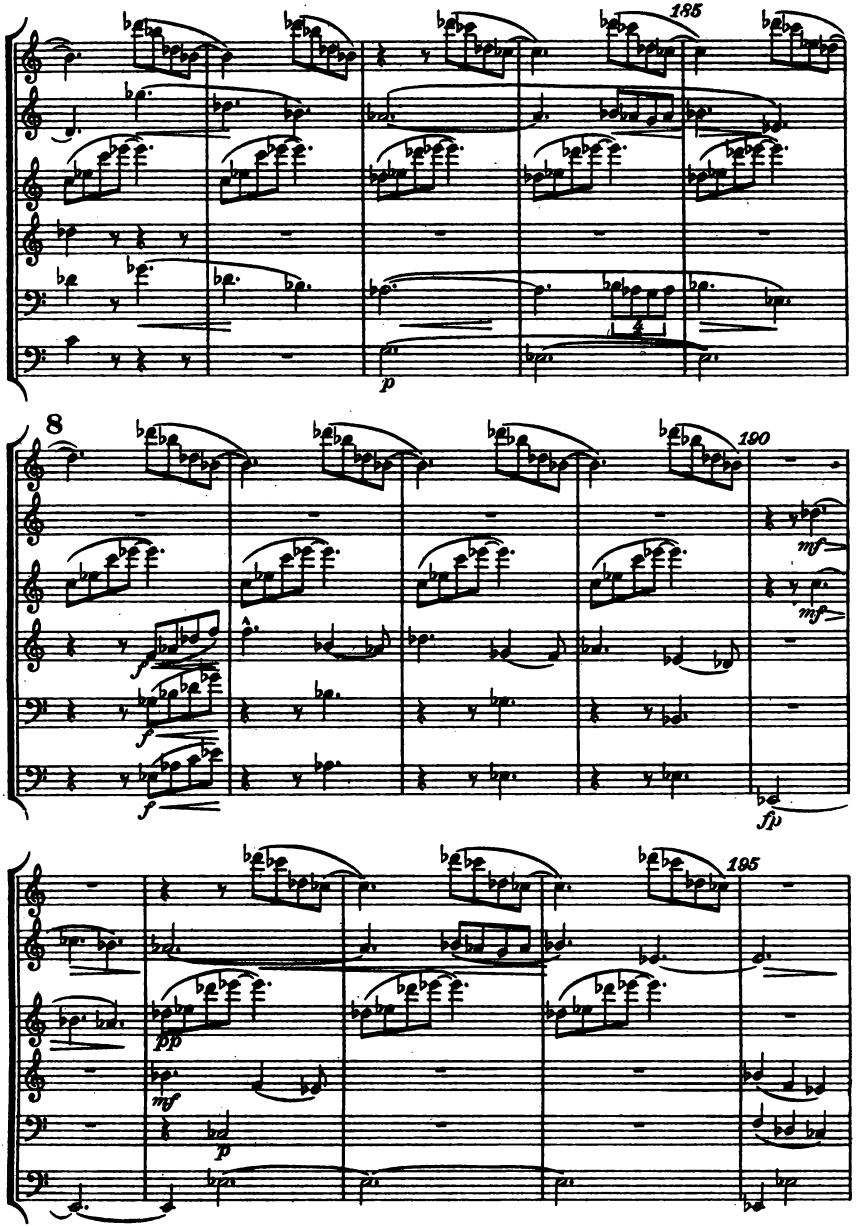
185
p
8
190
mf
mf
f
f
f
fp
195
pp
mf
p

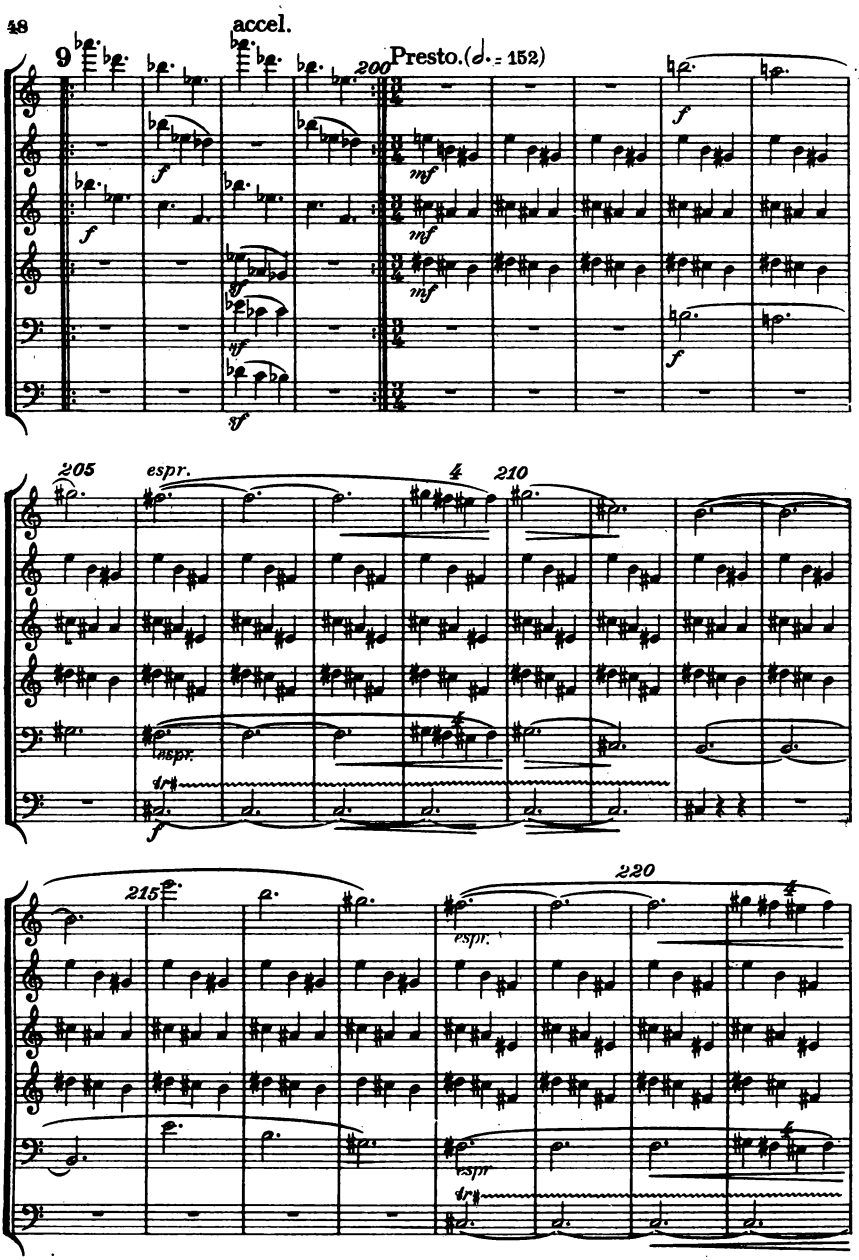
accel.
9
200
Presto.(𝅗𝅥. = 152)
205
espr.
4
210
220
215
H.M.341

accel. (Prestissimo. ♩.= 176)

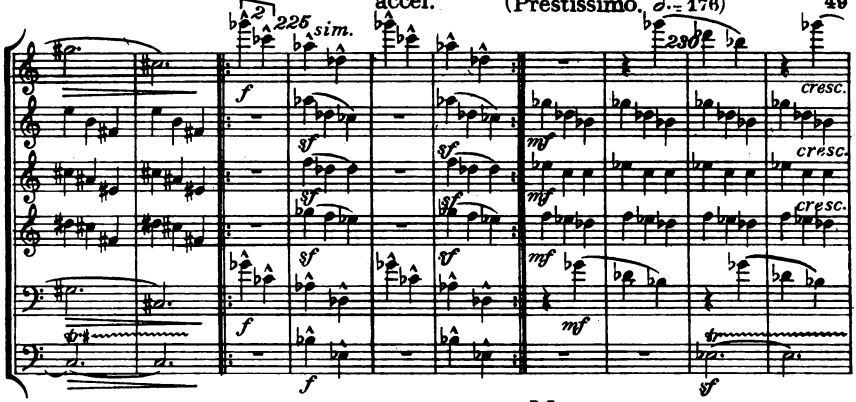

Meno mosso.

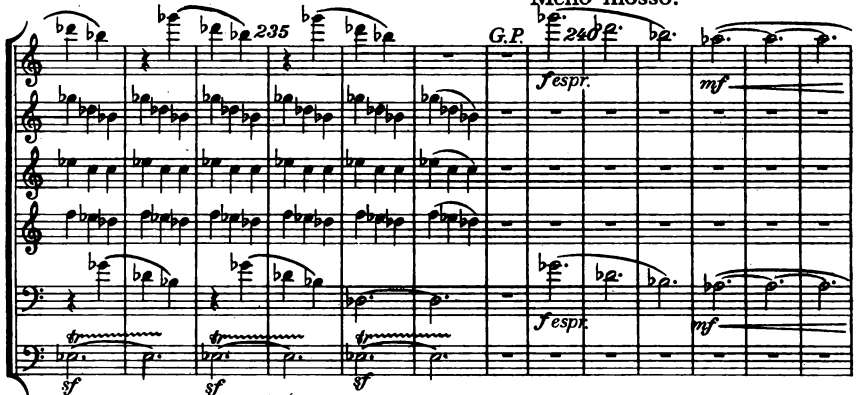
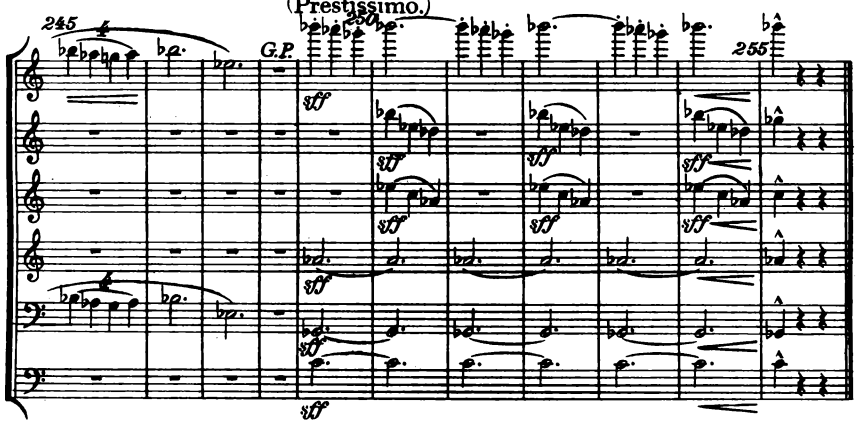
(Prestissimo.)